RARY OF CONGRESS (GRATIS)
NCE DEPARTMENT
LS DIVISION
NGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXV Kaina 25 c. PIRMADIENIS — MONDAY, GRUODIS — DECEMBER 28, 1981 Nr. 300

AUŠRA Nr. 18 (58)

R. RAGAIŠIO TEISMAS

(Tęsinys)

Tada teisėjas ėmė bauginti liudininkus. Štai vienas faktas. Rugsėjo 12 d. liud. Štukėnas parodė, kad R. Ragaišis paprašęs už pagamintus akinius 12 rub., tačiau jis atsidėkodamas davęs 15 rub. Tei sėjas Ivanaskas užsipuolė liudytoją už tariamą parodymų keitimą: atseit parengtinio tardymo metu Štukėnas aiškiai pasakęs, kad 15 rub. paprašęs pats R. Ragaišis. Ivanauskas apkaltino liudytoją melagingų parodymų davimu. Teko įsikišti advokatui ir perskaityti tą tardymo protokolo vietą, kurios "Nepamatė" teisėjas, ir kur liudytojas Štukėnas patikslina, kad R. Ragaišis tikrai prašęs ne 15, o 12 rub. Šitaip akivaizdžiai teisėjo Ivanausko tendencingumas dar kartą buvo įrodytas.

Prokuroras ir teisėjas stengėsi įrodyti, kad akinių įsigijimo problema esanti ne tokia opi, kaip tvirtino optikai ir liudytojai. Tam tikslui ir buvo pakviesti ekspertai iš Baltarusijos. Jie įrodinėjo, kad akinių užsakymai vykdomi labai greitai —per 2 — 3 savaites. Prokuroras triumfavo. Anot jo, Baltarusija ir Lietuva yra TSRS respublikos, todėl ir aprūpinimas čia analogiškas. Ar tai tiesa? Pavyzdžiui, Lietuvoje dar galima nusipirkti pieno, sviesto, mėsos, kai tuo tarpu baltarusiai šių produktų ieškoti su maišais braukia į kitas respublikas, tame tarpe ir į Lietuvą. Kur čia aprūpinimo analogija?" Kita vertus, baltarusės ekspertės dirba spec. optikos parduotuvėje, o "specklijentai" ir Lietuvoje viskuo aprūpinami...

R. Ragaišiui inkriminuojama 9 akinių padarymas. Už juos jis ėmė nuo 7 iki 15 rub. Tik už vienintelius akinius paėmė 18 rub. Liudininkė Portonova parodė, kad R. Ragaišis už jos akinius paėmė apie 8 rub. Išsitraukusi iš kišenės Lenkijoj pirktus akinius analogiškus, ji patvirtino, kad ten parduotuvėje ji sumokėjusi 32 rublius. Teismo salėje kilo ovacijos.. Prisiminsime, kad Maskvoje tokie pat akiniai juodojoje rinkoje vertinami nuo 60 iki 70 rub. Net jeigu teismas būtų įrodęs vieną atveji, kad akinius Romas perpardavė, spekuliantu jo vis tiek nebūtų galima apšaukti.

Šių faktų akivaizdoje teismas griebėsi naujos taktikos — teismo proceso vilkinimo. Teisminis tardymas užsitęsė tris dienas. Tuo siekiama įrodyti tariamą teismo suinteresuotumą objektyviai išaiškinti tiesą. Negudrus manevras! Be to, per daug negudriai realizuotas. Pavyzdžiui, rugsėjo 14 d. nuo 10,30 iki 12.00 val. Ivanauskas įrodinėjo, kad R. Ragaišis per pusantro mėnesio, dirbdamas viršvalandžius, negalėjo pagaminti 12 akinių stiklų, reikalaujančių 4 darbo valandų. Romas sutiko, kad jis sunaudojęs 48 val. ar net daugiau. Perskaičiavus išėjo, kad per vieną darbo dieną, reikėjo išdirbti 1,5 val. Kartais jis dirbęs rytais, pietų pertraukos metu, o kartais po darbo. Į dirbtuvę užeiti jis turėjęs teisę kiekvieną dieną. Tačiau teisėjas, prokuroro padedamas, įtikinėjo, kad tai neįmanoma. Ekspertas Miniec sutiko, kad vienai linzei pagaminti sugaištama maždaug 4 val., ir R. Ragaišis per tiek laiko galėjęs nesunkiai pagaminti 12 linzių. Teisėjas vaizdavo, kad jo tai neįtikina. Susidarė įspūdis, kad teisėjas su prokuroru siekė nuvarginti teisiamąjį ir gynėją, išvesti iš pusiausvyros salėje sėdėjusius R. Ragaišio draugus ir užtęsti procesą.

(Bus daugiau)

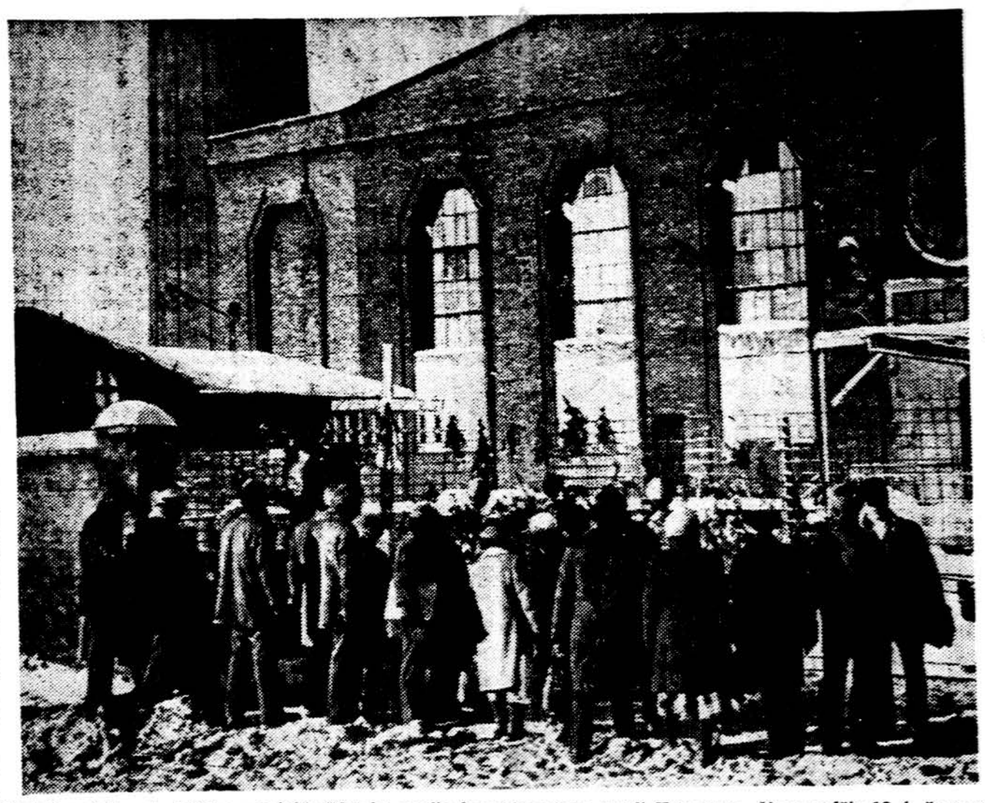

Lenkai sustoja prie laikino paminklo Wujako anglių kasyklų rajone, netoli Katowocų. Čia gruodžio 16 d. žuvo septyni darbininkai. Susikirtimuose buvo sužeisti 39 angliakasiai ir 41 milicininkas. Lenkai kalba, kad kada nors čia bus didelis paminklas, panašiai, kaip Gdanske, kur pri[illegible]ti žuvusieji 1970 metais.

BRITŲ SPAUDA APIE SOVIETŲ PRIESPAUDĄ

Londonas. — Paskutiniųjų šešių mėnesių laikotarpyje Sovietų Sąjungoje kas savaitę vidutiniškai vyko keturi politiniai suėmimai ar teismai. Pogrindžio spaudos žiniomis, nuo šių metų vasario mėnesio pabaigos, mažiausiai 48 asmenys buvo suimti politiniais sumetimais, dažniausiai dėl žmogaus teisių ir religinės laisvės gynybos, ir 80 asmenų, daugiausiai anksčiau suimtųjų, buvo nuteisti 54-riuose politiniuose teismuose. Tai pažymi britų korespondentas Redaway Londono dienraštyje "The Times" paskelbtame straipsnyje apie nesibaigiančius kitamin čių persekiojimus ir politinius teismus Sovietų Sąjungoje. Pateikdamas suėmimų ir teismų statistikas, autorius reiškia nuomonę, kad tikrieji skaičiai turėtų būti dar didesni, nes žinios apie suėmimus ir teismus Sovietų Sąjungoje Vakarus pasiekia labai pavėluotai, o kartais ir iš viso nepasiekia. Redaway pažymi, kad nežiūrint griežtų represinių priemonių, atsiranda vis naujų kovotojų už žmogaus tautines, kultūrines ir politines teises bei tikėjimo laisvę. Apskaičiuojama, kad dviejų metų laikotarpyje sovietinė valdžia suėmusi apie penkis šimtus žmogaus teisių gynėjų.

Vakarų spauda toliau plačiai tebekomentuoja Sacharovų paskelbtą bado streiką, reikalaujant, kad marčiai būtų išduotas emigracijos leidimas. Įtakingiausias Londono dienraštis "Times" šia proga rašo, kad sovietinė valdžia savo elgesiu akivaizdžiai paliudijo, kad sovietų piliečiai ne tik neturi galimybės išvykti į užsienį, bet dargi, negali laisvai keliauti pačioje Sovietų Sąjungoje, nes Sacharovų marčiai ilgai buvo uždrausta nuvykti pas uošvius į Gorkį. Kas tai per kraštas, iš savo pusės stato klausimą kitas britų dienraštis "Daily Telegraph", kas tai per kraštas, kuriame žmonės gali būti be teismo ištremti ir dvejus metus persekiojami, kaip tai yra daroma su nieku nenusikaltusiais Sacharovais? Kas tai per kraštas, toliau klausia britų dienraštis, kuriame žymus mokslininkas yra izoliuotas nuo pasaulio, niekam nežinant, kur jis tikrai yra ir kokia jo sveikatos būklė, 30-čiai dienų praėjus nuo bado streiko paskelbimo?

Lenkijos vyskupai dar laukia popiežiaus

Siekiant tinkamai pasiruošti popiežiaus Jono Pauliaus IIojo vizitui Lenkijoje ateinančiais metais rugpiūčio mėnesį, yra būtina, kad visų lenkų bendromis pastangomis krašte būtų atstatyta visuotina santarvė ir būtų pašalinti tamsūs debesys, kurie gresia sukelti brolžudišką kovą ir sunaikinti tautos atsiektus laimėjimus. Tai pažymi Lenkijos vyskupai komunikate, kuris buvo paskelbtas pasibaigus krašto vyskupų konferencijos 181-osios plenarinės asamblėjos darbam. Vyskupai komunikate išreiškia įsitikinimą, jog yra įmanoma išspręsti Lenkijoje dabar susidariusią krizę. Vyskupai pažymi, jog nėra tokių tautinių problemų, kurių lenkai nepajėgtų patys išspręsti, nepriklausomai nuo jų skirtingų ideologinių ir politinių įsitikinimų. Tam tikslui atsiekti reikia, kad visos suinteresuotos pusės — Vyriausybė, Bažnyčia ir nepriklausomoji profesinė sąjunga "Solidarumas", — užmegztų nuoširdų ir atvirą tarpusavio dialogą, kuriame katalikų Bažnyčia, turėdama prieš akis tautos gerovę, yra pasirengusi dalyvauti, ne kaip politinė jėga, bet kaip jai skirtos moralinės misijos vykdytoja. Lenkijos vyskupai komunikate taip pat pasisako kontraversiniu visuomenės informavimo klausimu. Jie pažymi, kad radijas, televizija ir spauda turėtų liautis skleidusios tiktai dalį tiesos, turėtų liautis slėpusios tiesą, nes tai klaidina visuomenę ir sukelia joje nepasitenkinimą. Vyskupai, galop, kviečia politines ir socialines jėgas tuoj pašalinti visas tarpusavio įtampos priežastis, kurios daro tautai materialinius bei moralinius nuostolius. Lenkijos vyskupai taip pat ragina valdžią ir nepriklausomąją profesinę sąjungą imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų pakankamai pagaminta ir išdalinta žmonėm maisto produktų ir kitų buitinių prekių, kurių stoka krašte dabar yra smarkiai jaučiama.

Britų ministeris apie Lenkiją

Londonas. — Britanijos užsienio reikalų ministeris lordas Carringtonas pasakė, kad Lenkijos laukia didelė katastrofa, padėtis kasdien blogėja. Britanija pradžioje manė, kad krizė greit pasibaigs, buvo nutarta "žiūrėti ir laukti", tačiau dabar aiškėja, kad reikalai ne gerėja, bet blogėja, pareiškė ministeris. Jis pridėjo, kad šalpa maistu nebus duodama, jei tą šalpą tvarkys vyriausybė. Šalpos organizacijos turės žiūrėti, kad maistas eitų lenkams žmonėms, o ne režimui, pasakė lordas Carringtonas.

Pabėgėlių problemos

Ženevoje įvyko katalikų teisininkų sąjūdžio kongresas, kuriame buvo svarstomos Tolimųjų Rytų pabėgėlių problemos. Šia proga buvo ypač pabrėžtas reikalas apsaugoti šių pabėgėlių ir jų šeimų teises, tiek tuose kraštuose, kurie pabėgėlius laikinai priglaudžia pereinamose stovyklose, tiek valstybėse, kurios pabėgėlius priima pastoviam įsikūrimui.

Europos parlamentas rinks pirmininką

Strasburgas. — Ateinantį mėnesį Europos parlamentas turės išsirinkti naują pirmininką. Iki šiol juo buvo prancūzė, buvusi ministerė, Simone Veil. Nors ši pirmininko vieta nelaikoma labai svarbia, neturi didelės galios ar prestižo, dėl jos jau prasidėjo varžybos. Du kandidatai jau paskelbė savo norą užimti šią vietą: Vokietijos politikas Egon Klepsch, krikščionis demokratas ir anglas Sir James Scott Hopkins. Minimi dar olandas, belgas ir buvęs V. Vokietijos kancleris Willy Brandt. Pirmininkas turi gauti absoliučią 434 narių daugumą. Laukiama, kad teks ne vieną kartą balsuoti, kol Europos parlamentas išsirinks naują pirmininką.

— Sveikatos departamentas paskelbė, jog amerikiečiai tampa sveikesni ir ilgiau gyvena. Valstybėje didėja ilgaamžių piliečių skaičius, gyvenimo vidurkis yra 73.6 metai, paskelbė departamento pasekretorius Edward Brandt.

— Kongreso narys Dan Rostenkowski rekomendavo valstybės departamentui sustabdyti javų pardavimą Sovietų Sąjungai ir kitoms sovietų bloko valstybėms.

Graikai stiprina ryšius su arabais

Atėnai. — Graikijos vyriausybė paskelbė, jog Palestinos Laisvinimo Organizacijai suteikiamas diplomatinės atstovybės statusas. Palestiniečių ryšių įstaigos jau turi diplomatines teises: Austrijoje, Ispanijoje, Maltoje, Turkijoje ir Kipro saloje.

Graikijoje lankėsi palestiniečių vada Arafatas. Jis griežtai pasmerkė Izraelio paskelbtą Golano aukštumų, kurios yra Sirijos, prijungimą prie Izraelio. Arafatas pareiškė viltį, kad egiptiečiai greit nuvers prezidentą Mubaraką.

Amerikiečiai lanko Vietnamą

Hanojus. — Keturi Amerikos veteranai atvyko į Vietnamą, kur jie praleis šešias dienas. Vietnamas paskelbė, kad bus studijuojami amerikiečių vartotų augalus naikinančių skysčių "Agent Orange" padariniai. Nuodai buvo vartojami džiunglėse, kur slapstydavosi komunistų partizanai. Daug amerikiečių, Vietnamo karo dalyvių, skundžiasi, kad tie nuodai pakenkė jų sveikatai. Vietnamo valdžia ir spauda panaudoja veteranų vizitą propagandai prieš JAV.

"Perspektyvos" nenumarintos

Po V. Skuodžio, P. Pečeliūno ir G. Iešmanto suėmimo (1980 sausio 9 ir kovo 4 d.) buvo manoma, kad savilaidinės Perspektyvos nustos ėjusios. Taip jų teisme kalbėjo ir prokuroras. Tačiau neseniai į Vakarus atėjo du praėjusiais metais išleisti "Perspektyvų" numeriai. Dvidešimtą numerį užpildo politinis — filosofinis dialogas, "Trečias, kurio nėra", kuriame tvirtinama, kad lietuvių tautai buvo ir tebėra "trečias kelias" tarp "santuokos" su rusų tauta ir "imperialistinės vergovės'. Be to, aprašomos V. Skuodžio ir P. Pečeliūno kratos. Iš Paryžiuje leidžiamo lenkų žurnalo "Kultūra" perspausdinamas straipsnis apie Lenkijos "Rytų politiką".

Dvidešimt — pirmą "Perspektyvų" numerį sudaro 36 psl. sovietinės santvarkos analizė iš lietuviškos patirties taško: "TS

Popiežius apie moters darbą

Roma. — Gruodžio 6 popiežius Jonas Paulius II-sis prisiminė 90 metų sukaktį nuo socialinės enciklikos „Rerum novarum" paskelbimo. Kreipdamasis į maldininkų minią Šv. Petro aikštėje, Šv. Tėvas priminė, kad Advento laikotarpyje tikinčiųjų žvilgsnis nukrypsta į kuklią mergaitę iš Nazareto, kurioje išsipildė Senojo Testamento pranašystės. „Štai Mergelė pradės ir pagimdys sūnų, kuris vadinsis Emanuelis, tai yra Dievas su mumis, — skelbė pranašas Izaijas", — kalbėjo Jonas Paulius II-sis.

Minėdami socialinės enciklikos paskelbimo 90-tąsias metines, trumpai pasvarstykime moters darbo problemą, kuri mūsų laikais yra įgavusi ypatingos reikšmės. Atitinkamais socialiniais įtatymais reikia užtikrinti juridinę vyro ir moters lygybę. Vyro darbininko ir moters darbininkės teisės turi būti pilnai sulygintos, bet iš kitos pusės, pasinaudojimas vienodomis darbo teisėmis moterims neturi sukliudyti jų, kaip žmonų ir motinų, esminių pareigų atlikimo. Reikia kurti tokią bendruomenę, kurioje moteris turėtų visas galimybes rūpintis savo vaikų auklėjimu... Tai, žinoma nereiškia, kad moteris turėtų būti išskirta iš darbo pasaulio ir iš socialinės bei viešosios veiklos. „Priešingai, — kalbėjo popiežius, — visom moterim kartoju: savo kūrybiniu darbu dalyvaukite bendruomenės atnaujinimo pastangose. Jūsų bendradarbiavimas, religinio polėkio įkvėptas, čia yra nepamainomas. Jis turėtų pasiekti net pačias aukščiausias sferas.

Apie moters darbą ir jos vaidmenį bendruomenėje visu aiškumu kalba popiežiaus Jono Pauliaus II enciklika „Laborem exercens". Iš šios enciklikos — priminė Šv. Tėvas — ypač visada reikia turėti prieš akis asmeninį darbo charakterį. Su darbu siejasi ne vien krašto ekonomija, bet visų pirma žmogaus asmeninės vertybės. Dėl to visas darbo procesas turi būti taip organizuojamas, kad būtų patenkinami žmogaus asmens poreikiai, visų pirmą jo namų židinio reikalavimai, atsižvelgiant ir darbininko amžių ir jo lytį. Moters pažanga reikalauja, kad darbas nepažeistų jos moteriškumo, kad darbas nepakenktų šeimai, kurioje motinos vaidmuo yra nepamainomas. Bendruomenėje, kuri nori būti teisinga ir žmogiška, būtinai reikia dvasinius ir medžiaginius žmogaus asmens poreikius iškelti į pirmą vietą žmogiškųjų vertybių skalėje. Dėl to, sulyginant visų žmonių — vyrų ir moterų teises į darbą, kiekvienai motinai reikia sudaryti galimybę rūpintis savo vaikų auginimu ir auklėjimu... Bažnyčia labai vertina tą nepamainomą įnašą, kuriuo moteris savo bendradarbiavimu gali prisidėti prie visuotinės gerovės ir viešosios tvarkos, — kalbėjo Jonas Paulius II. — Juk ji paties Kūrėjo yra apdovanota giliu jautrumu, konkretumo ir nuosaikumo pajutimu. Šios savybės yra nepamainomos, kuriant teisingesnę ir žmoniškesnę bendruomenę... Turint prieš akis moters orumą, jos motinišką ir drauge socialinį pašaukimą, jos pareigingumą, — baigė Šv. Tėvas, — nesiliaujame prašę Dievo Motiną, kad rūpestingai globotų visas moteris, kad jos visos pajustų nuolatinę Marijos pagalbą.

Irano ambasada nesunaikino sąrašų

New Yorkas — "Newsweek" žurnalas skelbia, jog iraniečių pagrobti slapti dokumentai JAV ambasadoje Teherane sudavė labai didelį smūgį Amerikos žvalgybai visame pasaulyje. Manoma, kad slaptus dokumentus gavo ir Sovietų Sąjunga. Buvo paimti slapti šnipų sąrašai. Nors daug dokumentų buvo mašinos sukarpyti, iraniečiai ilgai dirbo klijuodami, dėliodami puslapius ir dabar dalis dokumentų yra išleisti knygų pavidalu ir pardavinėjami Irano kygynuose. Žurnalas gavo žinias iš buvusio Irano įkaito Joseph Subic, kuris dirbo kariniame ambasados skyriuje. Amerikos agentų ir šnipų sąrašuose buvę asmenys, kai kurie jau nužudyti, rašo žurnalas.

RS — 'Demokratiškiausia' šalis pasaulyje, arba tos šalies konstitucija jos piliečio požiūriu".

"Perspektyvų" atsisakymas pasiduoti vaizdžiai iliustruoja lietuvių savilaidinės spaudos gyvybingumą.

Prezidento kalba

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas savo gruodžio 23 d. kalboje į tautą pranešė, kad jis parašė laiškus sovietų prezidentui Brežnevui ir Lenkijos karinės nacionalinės gelbėjimo tarybos pirmininkui gen. Jaruzelskiui, įspėdamas užbaigti karinį stovį, paleisti suimtus politinius kalinius.

Reaganas pasakė, kad Lenkijos žmones išdavė jų pačių vyriausybė, po kojomis sumindžiusi Helsinkio ir Gdansko pažadus. Šie nusikaltimai jiems brangiai kainuos, pasakė Reaganas. Jis paskelbė, kad sustabdomos Lenkijai Eksporto-Importo banko kreditų garantijos. Lenkijos lėktuvų skridimai į Ameriką nutraukiami. Suspenduojamos Lenkijos žuvavimo teisės prie Amerikos pakrančių. Vakarų sąjungininkai paraginti sustabdyti aukštos technikos prekių eksportavimą į Lenkiją.

Prezidentas pareiškė, kad yra įrodymų, kad Sovietų Sąjunga įsivėlusi į Lenkijos įvykius. Lenkijos valdžios proklamacijos apie karinio stovio įvedimą jau rugsėjo mėn. buvo išspausdintos Sovietų Sąjungoje. Sovietų maršalas Kulikovas ir kiti aukšti sovietų karininkai buvo Varšuvoje kai buvo pradėtas karo stovis. Visas laisvasis pasaulis stovi su "Solidarumu", pasakė prezidentas. Protestas bus išreiškiamas pastatant amerikiečių languose degančią žvakelę, kuri mums primins laisvės šviesą, baigė savo kalbą prezidentas Reaganas.

KALENDORIUS

Gruodžio 28 d.: Nekalti Berneliai, Rimas, Vyga.

Gruodžio 29 d.: Tomas Beck, Agapė, Survilas, Gajutė.

Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:24.

ORAS

Debesuota, temperatūra dieną 30 l., naktį 20 l.

socialinė gerovė

REDAGUOJA JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS REDAKCINIS KOLEKTYVAS

Medžiagą siųsti: J. Šoliūnui
4545 W. 63 Str., Chicago, Ill., 60629

ILGIAUSIŲ METŲ!

Mūsų mieliesiems bendradarbiams, rėmėjams ir skaitytojams linkime našių ir prasmingų 1982-jų Metų.

Viliamės, kad mūsų vyresniesiems, ypač pensininkams ir būsimiems pensininkams sekantieji metai bus ir sotūs. Tikime, kad jiems visiems mėnesinis pensijos čekis ne tik nesustos, bet ir nesumažės. Gi visi jų artimieji bei visuomenės institucijų pareigūnai darys visa, kad senesniųjų būklė nuolatos gerėtų.

Redaktorius

ATGALIOS ŽVELGIANT

J. ŠOLIŪNAS

Nėra abejonės, kad šie metai mūsų senesniųjų gyvenime buvo labai neramūs ir neužtikrinti; nusėti dažnai rytojaus netikrove ir baime, kad „gali būti dar blogiau". Visa tai įvyko dėl tam tikros ekonominio gyvenimo suirutės ir betvarkės pensijų išmokėjimo tvarkyme.

Naujoji Amerikos valstybės administracija, perėmusi valdžios vairą metų pradžioje, buvo „apdovanota" skaudžia realybe: socialinės apsaugos pensijų fondai tuštėja, o pensininkų skaičius gausėja. Žinoma, tokia nemaloni situacija gąsdino ne tik naująją valdžią, bet ir visus tuos, kurių pagrindinis duonos šaltinis buvo mėnesinis pensijos čekis.

Nesvarbu kiek mes sutiktume ar nesutiktume su esama krašto administracija, mes turime būti dėkingi, kad ji sugebėjo bent laikinai pašalinti realų pavojų netekti užsitarnautos pensijos. Žinia, krašto valdžia žinojo, kad pensijų tolimesnis gavimo užtikrinimas buvo jos tiesioginė pareiga ir atsakomybė. Ji šį darbą atliko.

Pažanga sustojo

Daugelis socialinio gyvenimo tvarkytojų pripažįsta, kad bet kokia pažanga socialinės apsaugos pensijų išmokėjimuose yra neįmanoma. Tai padiktavo susidariusi ekonominė krašto padėtis. Buvo balsų, kurie net tvirtino, kad Amerika, pensijų atžvilgiu, buvo daugiau apsižiojusi, negu pajėgė nuryti. Galbūt, nes daugeliu atžvilgių šio krašto socialinės apsaugos pensijų sistema buvo viena geriausių ir pažangiausių visame pasaulyje (čia nesakome, jog nemokamo gydymo apdrauda buvo tokio ar bent panašaus lygio).

Susirūpinimas, kad pensijų fondas visiškai neištuštėtų ir kad mėnesiniai čekiai visiškai nesustotų, privertė dabartinę administraciją pradėti antraeilių pašalpų ir išmokėjimų apkarpymus bei panaikinimus.

Stambiausia suvaržymų auka, nėra abejonės, tapo socialinės apdraudos studentams teikiamos pašalpos. Gaila, nes tos pašalpos nepaprastai daug padėdavo jaunimui, siekiančiam aukštesniojo mokslo. Dabar jaunimas turės taip pat „susiveržti diržus" ir talkos ieškoti kitur. Studentų pašalpos taip pat skatino ir didesnį skaičių jaunimo tęsti studijas.

Taupant išlaidas buvo apkarpyti ir vienkartiniai pomirtiniai išmokėjimai. Daugeliu atvejų šis panaikinimas (lump sum death payments) tegali būti tik sveikintinas. Iš tikrųjų tie išmokėjimai dėl savo mažumo (tik 255 dol.) tapo bereikšmiais. Juk tos mažos sumos išmokėjimo administracinės išlaidos dažnai būdavo didesnės, negu pati išmokamoji suma. Taigi, čia buvo žengtas realus ir logiškas žingsnis. Už tai krašto administraciją tegalėtume tik pagirti.

Skaudžiausias ir pavojingiausias suvaržymas vis dėlto yra daromas nedarbingumo (disability) pašalpų išmokėjimuose. Čia situacija yra labai kritiškba. Ji daugeliu atvejų bus ne vienam ir tragiška.

Spaudoje buvo rašyta, kad paskutiniuoju metu socialinės apsaugos administracija peržiūrėjo apie 56,000 nedarbingumo pensijas gaunančių asmenų bylas ir net 50 procentų buvo nutarta tas pašalpas nutraukti. Tai skaudu, nes nedarbingumo pašalpos labai dažnai gaunančiam yra daugiau reikalingos ir gyvybiniai būtinos, negu sakykime pensininkui daugiau negu 62-jų metų. Ir kas dar svarbiau: praradus teisę į nedarbingumo pensiją, asmuo automatiškai netenka ir nemokamo gydymo (Medicare) apdraudos. Gi susirgimo atveju toks netekimas yra lygus viso turto praradimui.

Šito nedarbingumo pašalpų suvaržymo akivaizdoje mes raginame, kad jų gavėjai nepasiduotų. Jeigu kas nors iš lietuvių gavo arba gaus pranešimą (o tokių atvejų jau esame pastebėję), kad jos ar jo nedarbingumo pašalpa yra numatoma nutraukti, tai reikia kuo skubiausiai protestuoti. Turime žinoti, kad pensijų ar pašalpų nutraukimo atvejais yra būtina apeliuoti ne vėliau kaip 60 dienų nuo pranešimo gavimo. Jei apeliuojama vėliau, skundas beveik visuomet bus automatiškai atmetamas. Svarbu, kad gavus pranešimą, žmonės nenusigąstų, kad jie būtų pasiryžę kovoti ir ginti savo teisę į pensiją.

Apskritai praėjusieji metai pensininkams nebuvo džiugūs. Viliamės, kad ateitis bus daug šviesesnė. Turime atsiminti, kad 1982 metais ir vėl rinksime savo atstovus į Kongresą ir Senatą. Užtat nuolatinis spaudimas į kandidatus turės daug įtakos ir į pensijų išmokėjimus. Bet turime nesnausti. Turime budėti.

Įžeidimas — tai kalavijo smūgis: žaizda gali užgyti, bet randas pasilieka.

Pirožnikov

Clevelando lietuvių šachmatininkų klubo nariai kas pirmadienį rungtyniauja su kitų klubų nariais. Nuotraukoje iš k.: su North Olmsted, Ohio, komanda rungiasi V. Ramūnas, S. Astrauskas, dr. D. Degesys, I. Janavičius.

Nuotr. V. Bacevičiaus.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

Dar apie Tarptautinį simpoziumą

Aną sekmadienį po Mišių Lietuvių misijos bažnyčioje Washingtone susitikau bičiulį Algimantą Gurecką, neseniai grįžusį iš Tarptautinio simpoziumo teritoriniams ir taikos klausimams, kuris vyko Sapporo mieste, Japonijoje. Apie šį simpoziumą „Draugo" pirmame puslapyje buvo paskelbta trumpa informacija. Aš tuo metu negalėjau pravesti su A. Gurecku ilgesnio pasikalbėjimo, tad paklausiau jo vieno kito įspūdžio iš tos jau tarptautinės arenos, kurioje jis atstvavo lietuviams, o kartu ir latviams bei estams, nes simpoziume pristatė ne tik Lietuvos, bet kartu Latvijos bei Estijos okupavimo faktus ir dabartinę padėtį.

Pasak A. Gurecko, Tarptautinį simpoziumą teritoriniams ir taikos klausimams rengė viena japonų draugija, kuri rūpinasi atgauti keturias sovietų okupuotas Japonijos salas: Etorofu, Kunashiri, Shikotan ir Habomai salyną. Su ta japonų organizacija ryšį yra užmezgusi JAV Lietuvių Bendruomenė. Tad JAV LB valdyba kartu su PLB valdyba A. Gurecką ir pasiuntė į tą tarptautinį simpoziumą Saporro mieste, kur jis buvo ne tik stebėtojas, bet taip pat padarė pranešimą apie Baltijos valstybių padėtį, kaip jos buvo sovietų okupuotos, kokia jų padėtis dabar. Konferencija vyko lapkričio 27-28 d. Ji nebuvo valstybinė, rengta privačios draugijos, tačiau joje dalyvavo eilė Japonijos aukštų pareigūnų, o konferencijos nutarimai buvo siunčiami spaudai, televizijai. Šalia A. Gurecko ir visos eilės japonų, konferencijoje dalyvavo Afganistano, Kambodijos, Kinijos ir Ukrainos atstovai.

Kokie konferencijos įspūdžiai? Pasak A. Gurecko, prieita bendra nuomonė, kad visi nuo sovietų nukentėję kraštai turėtų solidariai tarpusavy bendradarbiauti ir tokiu būdu būtų galima veikti į pasaulio opiniją.

Tiek Sapporo mieste, tiek vėliau atvykęs į sostinę Tokio Lietuvių Bendruomenės atstovas turėjo progos susitikti ir pasikalbėti su eile aukštų Japonijos pareigūnų: su parlamento nariu ir socialdemokratu partijos pirmininku Hideo Den, su Japonijos užsienio reikalų ministerijos sovietų sekcijos vicedirektorium Yuichi Kusumuto, Japonijos Atstovų rūmų pirmininko pavaduotoju Haruo Okada ir kitais. Su jais daugiausia buvo kalbama apie Pabaltijo kraštų padėtį. Pasak A. Gurecko, Japonijos aukšti pareigūnai yra gerai informuoti, kas dedasi Rytų Europoje, tačiau apie Pabaltijo kraštus specifinės informacijos neturi. Žymiai geriau esą informuoti kai kurie akademikai, kuriems yra tekę dabarties metais lankytis Pabaltijo kraštuose.

Simpoziumo dalyviai buvo nuvežti netoli vienos sovietų pagrobtų Japonijos salų, iš kur puikiai matėsi jos krantas. Taip pat buvo padarytas specialus pranešimas iš tų salų sovietų išvarytiems japonams žvejams. 1949 metais sovietai visus japonus iš tų salų iškraustė ir dabar jie ten gali nuvykti apsilankyti tik gavę specialias sovietų vizas, taigi kaip į sovietų žemę.

Pasak A. Gurecko, sovietų iš savo žemės išvaryti japonai žvejai, išklausę pranešimų, labai domėjosi pabaltiečių problemomis, nes jų salos buvo panašiai sovietų pagrobtos, kaip ir Pabaltijo valstybės - Lietuva, Latvija ir Estija.

Lietuvos pasiuntinybės Washingtone rūmuose viena proga susitikę iš kairės: J. Laučka, dr. V. Bieliauskas, Alg. Gureckas ir Washingtono Lietuvių moterų klubo pirmininkė J. Micutaitė.

Išeivijos lietuvių atsakingos spaudos redaktoriai ar jų įgalioti atstovai turėtų su Algimantu Gurecku pravesti ir paskelbti platesnius bei išsamesnius pasikalbėjimus apie šį Tarptautinį simpoziumą, nes A. Gureckas turi nemažai ką papasakoti. Kelios užuominos tebūna tik įžanga.

Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei

„Draugo" š.m. nr. 286 M. Pėteraitienė labai entuziastingai aprašė lapkričio 26-28 d. St. Petersburge, Floridoje, įvykusi lietuvių studentų suvažiavimą su tokia išvada: „Studentija mokslą ir savo talentus su rūpesčiu ir įsipareigojimu skiria vienam tikslui — Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei".

Pažvelkime į M. Pėteraitienės aprašymo dalis, kaip studentija pastarojo suvažiavimo metu savo talentus skyrė „Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei".

„Viliojant Floridos gamtai ir saulutei, poilsio laikas praleistas prie Gulfo jūros balto smėlio pliaže... Penktadienį autobusais vyko į Disney World ir Deep Sea Fishing bei kitas Floridos gamtos vietoves... Dalyviai rinkosi prie Gulfo jūros, kur vyko reta besiorganizuojančios Lietuvių studentų sąjungos suvažiavimų tuometiniuose kukliuose Tremtinių namuose Chicagoje. To suvažiavimo metu vyko tik paskaitos, diskusijos, tiltų tiesimas stipriai Lietuvių studentų sąjungos JAV ateičiai. Tuos tiltus, kiek aš atsimenu tada, statė Vyt. Žvirždys - Vardys. V. Kavolis, V. Kamantas, L. Grinius ir eilė kitų. Apie tokius malonumus, kurie vyko pastarojo studentų suvažiavimo metu St. Petersburge, tada niekas nei svajojo. Manyje netyčia kyla mintis, gal „Draugo" korespondentė daugiau socialinio atspalvio jaunų lietuvių studentų suvažiavimą per daug jau išpūtė, prisegdama tokius superliatyvus, kaip „tai mūsų akademinis jaunimas, kuris reiškiasi judėjime, skirdamas savo mokslą ir talentus tautos išlaikimui", kad „jaunime yra gyva Lietuva".

Vl. R.

Tik dangaus skliautą, bet ne sielą, pakeičia tie, kurie pabėga už jūrų.

Horacijus

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
Telef. — 337-1285
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisas:
700 North Michigan, Suite 409
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subsctiption Rates $45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $43.00. Foreign countries $45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$45.00	$27.00	$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$45.00	$27.00	$19.00
Užsienyje	$45.00	$27.00	$19.00
Kitur — Amerikoje	$43.00	$25.00	$18.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

LAND OF CROSSES
The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978
by
MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.
Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling $8.95.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar prideda 48 ct. valstijos mokesčio.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9, antrad. ir penkt. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA DURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.

Tel. 372-5222, 236-6575
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2—7) šeštadieniais pagal susitarimą.

DR. K. M. ŽYMANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiad., ketvirtad. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Šeimos dvasia —

TAUTOS ATSPINDYS

Po Kalėdų švenčiama šventosios Šeimos šventė, kaip pavyzdys visoms šeimoms. Šventoji Šeima yra pavyzdys nuo Kristaus atėjimo, kada dar Kristaus sėkėjai krikščionimis nesivadino. Ji yra pavyzdys ir dabarties šeimoms, kurios nori atitikti savo tikslus, paskirtį ir atlikti savo uždavinius. Ogi nėra aukštesnio tikslo šeimoje, kaip išauginti ir išauklėti savo palikuonis ta pačia krikščioniška dvasia, tų pačių tikslų siekimais ir tomis pačiomis ar dar geresnėmis priemonėmis pasiekti savo tinkamumą žmonijai, savo tautai ir savo šeimai.

Kai žiūrime į šv. Šeimą, tai pirmiausia krinta į akis tas klusnumas ir tas šeimos laipsnis savo viduje. Kristus buvo Dievas ir Žmogus, buvo tik Marijos sūnus, bet jis klausė savo tėvų, kaip vaikas su jais buvo priverstas bėgti į svetimą kraštą — Egiptą nuo Erodo žiaurumo, kaip vaikas ėjo švęsti Velykų į Jeruzalę. Marija buvo Dievo motina, bet ji buvo klusni Juozapui, kaip to laiko papročiai reikalavo ir kaip to reikalavo dieviško Pasiuntinio apsauga. Juozapas, būdamas tik tėvas - globėjas, vadovavo tam gyvenimui, kuriame gyveno Marija ir dieviškas Pasiuntinys. Tik tada, kai Kristus atliko dievišką pasiuntinybę, jis pasakė: "Kam manęs ieškojote? Argi jūs nežinojote, kad man reikia būti tuose dalykuose, kurie yra mano Tėvo? (Lk 2,49). Taip pat pirmąjį stebuklą — vyno padauginimą Jėzus padarė tik Motinos prašomas, nors ir pasakė, kad "mano valanda dar neatėjo" (Jn. 2,4).

Taip, tai yra pavyzdys, kaip Dievo ir žmogaus sūnus, dieviškas Pasiuntinys savo šeimoje gyveno, kol jo misija, jo atėjimo į žemę tikslas ištraukė jį iš šeimos. Jis tik tada pradėjo gyventi savo gyvenimą - skelbti Gerąją Naujieną. Ta geroji Naujiena tai dabar vadinama Evangelija, kuri mums nurodo kelius per gyvenimą iki amžinybės.

*

Šeima yra tautos ir šeimos pagrindas, ant kurios statomas naujas rūmas. Tai žinome kiekvienas, nes kiekvienas augome šeimoje ir kiekvienas šeimos uždavinių supratimą gavome šeimoje. Gal ta šeima nebuvo tokia pavyzdinga, kaip šv. Šeima, bet šeima, kuri supranta savo tikslus, visada atiduoda savo vaikams viską, kas geriausia ir ką geriausia savo protu gali suprasti. O tie patys šeimos nariai, suaugę ir subrendę, išsimokslinę ar pelną duoną paprastu darbu, kuria tautos ateitį, per tautą ir žmonijos gerovę. Išsinešti iš šeimos brangiausią turtą — dvasinį gyvenimą reikia gyventi nuo mažens šeimos dvasia, tai yra ta dvasia, kurią supranta tėvai ir nori perduoti savo vaikams.

Į šeimas žvelgia su dideliu rūpesčiu Bažnyčia, krikščionybė, valstybė, organizacijos, geresnio gyvenimo kūrėjai. Jie žino, kad žmogus tiek yra vertas, kiek jis atsineša iš šeimos dvasinių turtų, kuriuos tik šeima gali duoti. Ir juo šeima tobulesnė, tuo tobulesnė ir tauta. Ją kuria ir plečia tik gerieji, tik herojiški asmenys, ją saugoja ir gina tik tie, kurie savo tautą kaip šeimą myli platesne prasme ir jai nori gero. Gal ne iš kiekvienos šeimos kyla didvyriai ir tautų kūrėjai, bet iš gerų šeimų daugiausia kyla ir geri vaikai — tuo pačiu geri tautos nariai.

Ar mūsų šeimos siekia šv. Šeimos pavyzdį įgyvendinti savose šeimose, tai klausimas, kurį sunku atsakyti. Reikia galvoti ir prisidėti prie šeimų, kurios augina didesnį skaičių savo tautos narių, nes, miršt ant ar smulkėjant šeimoms, smulkėja ir miršta tautos. Nekaltiname čia šeimų su mažu prieaugliu, bet turime gerbti tas šeimas, kurios tautą išlaiko, išlaikydamos savo šeimą, mokydamos ją tarnauti žmonijai, iš mažens skiepydamos, kad žmogus nėra tik daiktas, o tam tikras žmonijos narys, kuris turi savo dalį atiduoti žmonijai ir tautai.

*

Turėtumėm atkreipti akis į savo lietuviškas šeimas, nes tai yra taip pat tautos dalies, gyvenančios svetimuose kraštuose, pagrindas. Ne tik turime žiūrėti į jų skaičių, bet ir į jų moralę, jų dvasią viduje ir išorėje, jų supratimą savo tikslo, kurio turi siekti šeima. Juk šeima nėra pati sau tikslas. Ji išaugina, paruošia, subrandina naują kartą, kad ji užimtų nebaigtus darbus. Juo labiau dabar, kada visu įžūlumu naikinamas tautos kamienas pavergtoje tėvynėje, taip pat išsklaidoma ir ta dalis, kuris gyvena ne savo žemėje.

Mišrios vedybos, savo tautinės tapatybės nepakankamas pabrėžimas, praktiškas materializmas ir jo perdavimas savo vaikams — tai dygliai, kurie sminga į tautos kamieno, tautos ir šeimos moralę. Be gerų asmenybių negali būti gerų šeimų ir gerų tautų. Tai ir sudaro rūpestį, kuris neduoda ramybės tiems besirūpinantiems ir tikintiems savo tautos laisve.

Šv. Šeimos pavyzdys turi būti pavaizduojamas mūsų šeimose, ant kurių pečių guli tikslai išauginti gerus vaikus. Lietuvybė priklauso nuo įsitikinimo, kad ji yra įgimta, paveldėta, kad ji yra priežastis tam tikrų sugebėjimų ir įspaudžia tam tikras charakterio žymes. Ir kiekviena šeima turi žinoti savo paskirtį, kuri bent išeivijoje yra daugiariopa, — išauginti morališkai stiprias asmenybes, tautiškai įsitikinusius kūrėjus, žmogiškai panašius į save žmones. Negalima pasiduoti masės įtakai, juo labiau šeimoje, kuri turi išauginti stiprius charakterio asmenis — tautos vadus.

Istorijoj mes buvome perdaug svetimųjų apsupti ir perilgai svetimųjų įtakoje. Kas svetima, tas atrodo modernu, gera, moralu ir nekintama. Iš tikrųjų gero yra vienoje ir kitoje tautoje. Bet tik gera reikia pasiimti nenustelbiant savo charakterio žymių. Šv. Šeima turi paskatinti mūsų šeimas daugiau galvoti apie save, daugiau įsižiūrėti į savo tikslus, daugiau įprasminti savo gyvenimą, kad mūsų šeimos būtų savos tautos atspindys.

P. G.

MAISTO PROBLEMA SOVIETŲ AKIMIS

J. VAIČELIŪNAS

Sovietų biologas E. Lekevičius nagrinėja žmonijos maisto problemą ("Mūsų gamta" 1979. Nr.2,14-16 psl.). Jo tema — "Ką valgysime 2000 metais?" Čia jis daugiau paliečia platųjį pasaulį, negu Sovietų Sąjungą. Jis sako, kad pasaulyje apie 500 mil. žmonių gyvena pusbadžiu, o 2-3 milijardai žmonių maitinasi nepilnaverčiu maistu. Jis nepažymi, kad ir Sovietų Sąjungoje liaudis maitinasi nepilnaverčiu maistu, (neskaitant komunistų)

Sovietų Sąjungoje yra apie 6% komunistų ir apie 94% "liaudies". Atmetus "duoninius" komunistus, tikrų komunistų būtų gal 3%.

Didžiausia pasaulio valstybė su geros žemės plotais yra Sovietų Sąjunga. Ji savo gyventojų nepajėgia normaliai išmaitinti, kai carų laikais toje valstybėje buvo 19 rūšių duonos, (kurios svaras kainavo 3-5 kapeikos), ir kitokių maisto produktų. Sovietai badaujantiems kraštams maisto produktų nesiunčia, nes jų neturi. Dėl maisto stokos sovietai vis skundžiasi prastu klimatu (kuris prasidėjo 1917 metais ir nežinia kada baigsis). Vienas buvęs komunistas atvirai pasakė: "Sovietai atsisakė nuo Dievo, Dievas atsisakė nuo jų. Dievas nelaimina raudonosios Rusijos imperijos".

Tiesa, sovietijų komunistai visko turi sočiai ir pigiai, bet jų vergai — liaudis labai skursta E. Lekevičius apie komunistų nutukimą nieko nemini. Jis rašo: "Mes, miestiečiai, galėtume būti taupesni ir savo namuose: kasdien didžiųjų miestų gyventojai su šiukšlėmis išmeta daug tonų sužiedėjusios duonos, mėsos ir pieno produktų". Tuo netenka stebėtis, nes jie tų produktų iš specialių sandėlių gauna daug ir pigiai, kai liaudis tų produktų kartais visai negali gauti.

Komunistai viską gauna valdiška kaina, kuri yra 10 kartų žemesnė negu oficiali kaina. Liaudis valdiška kaina maisto produktų gali gauti tik su gydytojo receptu, kaip vaistus, ir tik nustatytą kiekį — 100 gramų. Vienas ukrainietis, gyvenąs Vakaruose, pasakojo: "1937 m. dirbau farbrike. Nuo prasto maisto labai nusilpau. Nuėjau pas gydytoją ir pasakiau, kad esu labai nusilpęs ir nebegaliu normaliai dirbti. Gydytojas patarė daugiau valgyti riebalų. Jam pasakiau, kad riebalų negaliu gauti, o kartais nepajėgiu jų nusipirkti, nes jie labai brangūs. Gydytojas man išrašė receptą — 100 gramų sviesto. Pasakė su tuo receptu nueiti į krautuvę ir nusipirkti sviesto. Aš už tą 100 gramų sviesto sumokėjau 40 kapeikų arba kilogramas sviesto 4 rubliai. Nekomunistų krautuvėje sviesto kilogramo vienu kartu neparduoda ir jo kilogramas kainuoja 40 rublių. Jei krautuvėje sviesto yra, prie jos sustoja eilė žmonių. Žmogus gali nusipirkti sviesto 100 gramų už 4 rublius, nežiūrint, kokio dydžio yra jo šeima".

Taip buvo 1937 m., Stalino laikais, taip buvo Chruščiovo laikais, taip yra dabar — Brežnevo laikais. Stalino laikais darbininkas per dieną vidutiniškai uždirbo 10 rublių, o sviesto kilogramas — 40 rublių. Dabar darbininkas per dieną vidutiniškai uždirba 3-4 rublius, o sviesto kg. — 3,6 rublio, o kai sviesto valdiškose krautuvėse nėra, ir dabar už sivesto kilogramą turguje tenka mokėti 4 rublius ir daugiau.

E. Lekevičius toliau pažymi, kad visi amerikiečiai yra per sunkūs vidutiniškai I kg. Jis sako: "Tokie tyrimai daromi ir mūsų šalyje. Pavyzdžiui, Kijevo medikai nustatė, kad ukrainiečių kūno svoris viršija normą maždaug 9,2%. Tai labai daug. Jų nuomone, į nutukimą galima žiūrėti kaip į chroniška stresą, nuo kurio atsiranda panaši būklė į neurozę... Taigi norėtume, kad 2000 metais gyventojų kūno svoris būtų idealus. Sutaupykime daugiau maisto produktų alkstantiems ir patys būkime sveikesni". Betgi anglai, valgydami visokio maisto sočiai, dažniausiai yra ploni, o pavergtos Ukrainos ukrainiečiai ir nuo bulvių yra stori

E.L. siūlo savo gyventojams mažiau valgyti, suplonėti, bet patys komunistai suplonėti nenori. Stalinas buvo storas, Chruščiovas buvo storas, Brežnevas yra storas, Sniečkus buvo storas, Griškevičius yra labai storas. Išeitų, kad E.L. patarimai tinka tik liaudžiai, bet ne komunistams. Liaudis ir dabar dažnai visą savaitę valgo sriubą su duona, tik sekmadieniais išsivirdami mėsos, jei jos gauna nusipirkti. Sovietiniai plunksnos žmonės dažnai kaltina laisvąjį pasaulį ir savo krašto liaudį, o nekaltina savo komunistinių vadų bei jų nenormalios valdymo sistemos, privedusios prie tokio skurdo.

Sovietai iš savo pavergtų kraštų ir dabar paima labai daug gero maisto, ypač žvėrienos ir išsiunčia į užsienį; ne badaujantiems kraštams, bet turtuoliams, nes žvėriena užsienyje turi aukso vertę. Kad liaudį labai spaudžia ekonominiai sunkumai, tai viešai pasakė ir pats Brežnevas per komunistų suvažiavimą. Esą, iš kolchozų javus veža kelis šimtus kilometrų į sandėlius, o paskui tuos pačius javus iš sandėlių vėl veža atgal, kad juos sumaltų ir iškeptų duonos. Tai bereikalingi darbai ir grūdų barstymas. Brežnevas numato iš kolchozininkų supirkti maisto "perteklių", žinoma, valdiška kaina. Kolchozininkai patys negali normaliai pragyventi iš savo sklypelių, nes jų kategorija yra žemesnė, negu kadaise buvusių kumečių. Numatoma duoti daugiau laisvės sovchozams ir kolchozams, nes iki šiol centrai diktuodavo, į kurį hektarą ką sėti, kada pradėti vienus ar kitus darbus ("Draugas". 1981.XI.18, Nr. 269,I-.).

Sovietiniai biurokratai sužlugdė ūkininkus, o dabar nori iš sklypininkų sukurti "milžinišką ekonomiją".

E.L. išvedžioja, kaip padauginti maisto produktų kiekį pasaulyje. Esą, vertėtų suvalgyti visus gyvulius, kurių pasaulyje yra apie 4 milijardai, nes tie gyvuliai suėda penkis kartus daugiau, negu suvalgo žmonija. (Išeitų, kad žmonių maistas ir gyvulių pašaras yra tas pat). O vėliau visus laukus apsėti javais, kuriais žmonės galės maitintis. Toliau jis sako, kad Amerika kasmet išsiaugina po 30 mil. tonų sojos pupelių, kurios yra labai maistingos. Sovietai turi daug didesnius žemės plotus, negu Amerika, bet sovietai ir tų pupelių nepajėgia ar nemoka išsiauginti.

E.L. rašo: "Ne paslaptis, jog ne visi žemės ūkio produktai išvežami iš laukų". Tai yra tiesa. Viena lietuvė pasakojo, kaip Sibiro kolchoze kasamos bulvės. Dvi lietuvės bulves kasė sąžiningai, ir todėl atsiliko nuo kitų kasėjų. Kai buvo pavadintos tinginėmis, ir jos pradėjo bulves kasti sovietiškai": surinkdavo tik tas bulves, kurios buvo matomos, o du trečdaliai bulvių liko ant lauko. Nukastas bulves žiemos metu kartais transportuodavo atviruose vagonuose. Sušalusios bulvės gal tiko gyvuliams, bet ne žmonėms.

Amerikos ūkininkas daugiau paruošia maisto produktų, negu 10 kolchozininkų. Kad kraštas būtų geriau aprūpintas materialinėmis gerybėmis, žmonės turi turėti laisvę ir nuosavybę — ūkius. Kai to nėra Sovietų Sąjungoje, nėra ir giausia maisto produktų.

Chicagos lenkams demonstruojant prieš komunistinės Lenkijos valdžios karo stovio paskelbimą, prie jų prisidėjo gubernatorius ir miesto atstovė. Iš kairės: Illinois gubernatorius J. Thompson, Chicagos augzialiaras vyskupas A. Abromowicz ir prie pulpito — Chicagos merė Jane Byrne.

GERA LITERATŪRA SOV. SĄJUNGOJE NEĮMANOMA

Sovietų Sąjungoje negali būti sukurta gera literatūra, nes nelaisvas rašytojas negali būti geras rašytojas. Taip per savo paskaitą Leideno, Belgijoje universitete teigė rusų rašytojas disidentas Vladimir Voinovičius. Jis tvirtino, kad cenzūra jo tėvynėje yra griežta ir kad rašytojas ten negali laisvai išsivystyti.

V. Voinovičius, gimęs 1932 metais, papasakojo, kad, atlikdamas karišką tarnybą, jis rašė mažaverčius eilėraščius tinkančius į krepšį, bet laikraščiai juos spausdindavo ir už pinigus. Pagal užsakymą jis rašęs ir blogus kino scenarijus. "Vienas iš tų filmų rodomas dar ir dabar Sov. Sąjungoje, "sako V. Voinovičius. Jis džiaugiasi, kad nelankė Rusų Auklėjimo instituto rašytojams. Pagal jį, ten tame institute ruošiami ne literatūros rašytojai, bet tik "tarybiniai rašytojai". V. Voinovičius mano, kad iš Vakarų į Sov. Sąjungą patekusią rusų disidentų knygą skaito mažiausiai šimtas skaitytojų.

V. Voinovičius Sov. Sąjungos rašytojų pasaulyje buvo iš pradžių laikomas kaip būsimas didelis talentas, bet jis parašė kritiką, praktikavo vyriausybinius Sov. Sąjungos požiūrius ir 1974 metais buvo pašalintas iš rašytojų sąjungos, o 1980 metais išleistas iš Sov. Sąjungos į Vakarus. Dabar Olandijoje nederlandų kalba išleidžiamas jo vertimas: "Šaunusis kareivis Ivan Tčonkin". Tai nėra socialistiškai realistinis didvyris, bet kvailokas žavingas — anti-didvyris. Jo knygose yra satyra Stalino laikotarpiui.

— T.

N. Metų išvakarėse, kaip ir Kūčių naktį, daroma daug burtų ir spėjimų apie ateinančius metus. Visiems rūpi, koks bus kurio likimas ateinančiais metais. Rūpimieji klausimai čia yra vedybos ir mirtis.

Liejamas į vandenį švinas, vaškas ar kiaušinio baltymas, deginamas suglamžytas popieriaus lapas ir žiūrima, kokios figūros susidaro vandeny, kokį šešėlį duoda popieriaus suanglėjimas. Iš to paskiau daromi spėjimai apie ateitį.

Domas Velička

*

Didelis poetas yra vertingiausia tautos brangenybė.

L. Beethoven

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS 1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

28

„Ji per daug familiariškai kalbėdavosi su mokiniais pamokos metu, ir dėl neatsargaus elgesio pažymių rašymo išėjo į atvirą konfliktą su V kl. mokiniais. Konfliktas buvo didelis. Nutarta streikuoti. Ir štai prieš vieną vokiečių kalbos pamoką mes penktokai išeiname iš klasės į koridorių... Mokytojos prašomi, mokiniai į klasę neina. Įsikiša direktorius, prasideda tardymai, bene vienas mokinys nubaustas. „Vėliau ji buvo atsargesnė ir šaltesnė", liudija Antanaitis...

Kitų jos mokinių apie ją liudijimais (nepriešta raujančiais šiam nuotykiui), Zemlenskienė buvo gera mokytoja. Ji turėjo savo bute, be kitos raštijos, dėstomojo dalyko, vokiečių ir prancūzų kalbos didoką knygų rinkinį. Ji mokydavo, aiškindavo ne tik klasėje, bet ir pas save atėjusius mokinius apdalindavo atitinkama kursine savo dalyko literatūra, skaitiniais. Mokiniai, knygas keisdamiesi, apsčiai jų yra perskaitę ir sustiprinę dalyko mokėjimą.

Ji buvo lietuvių mokinių užtarėja ir ne kartą gelbėtoja. (Jos pasiųstas sūnus įspėjo M. Krikščiūną ir Treigį, kad rengiami juodu per egzaminus sukirsti). Ji mokėdavo sudrausti lenkus, linkusius pasityčioti iš lietuvių kalbos... Ji, likusi našlė, nebuvo turtinga, bet per atostogas yra laikiusi pas save vieną kitą lietuvį mokinį, neturintį kaip pasiruošti tolimam kaime pataisas.

Jos du sūnūs jau tada buvo pramokę lietuviškai ir draugaudavo daugiausia su lietuviais mokiniais, buvusiu laisvės kovų savanoriu S. Babarskiu ir kitais... Per I-jį pasaulinį karą ji išvyko Petrapilin ir išsivežė lietuvę tarnaitę. Tarnaitei dainuojant „O Lietuva motinėle...", jos sūnūs atsiliepdavo — „Tave naktį aš sapnuoju..."

Po karo iš lietuvių pusės nebuvo jokių kliūčių grįžti Lietuvon, ir ji bene vienintelė iš rusų mokytojų grįžo. Pirmiau — į Marijampolės realinę gimnaziją mokytojos darbui, o kiek vėliau esant direktoriui A. Daniliauskui, paskirta į Rygiškių Jono gimnaziją etatine mokytoja. Tebūna man leista su šia išimtina ruse leistis ir į nepriklausomybės laikotarpį.

Ji čia gražiai derinosi su senosios ir jaunosios Lietuvos mokytojais. Iš mokinių nusipelnė močiutės garbę ir buvo labai tuo vardu patenkinta, kai sužinojo jo reikšmę. Atlaidžiai šypsodavosi, kai vienas kitas mažesniųjų mokinių paskui ją pasiųsdavo jos netaisyklingai ištartą kokį lietuvišką žodį (lietuviškai šnekėjo pusiau įmanomai, bet šnekėjo). Dėl mokinių vaikiškų išdaigų vadovaudavosi mintimi „geriau kaltam kaltę dovanoti, negu nekaltą nubausti"... Mažesnių gabumų mokiniams, ypač tiems, kurie, baigę gimnaziją, rinkdavosi ne universitetą, bet kokias šiaip mokyklas, linkusi daryti nuolaidų: „Tegu eina: nei vokiečiai, nei prancūzai nebus".

Jos abudu sūnūs, lietuvos valstybės tarnautojai, (teisininkai) vedė lietuves. Motina džiaugdavosi, kad turi dvi lietuves marčias. Pati išsitarnavo nepilną pensiją, nes pagal jos amžių ir pensijos įstatymą reikėjo gimnazijoj darbą palikti. Per išleistuves, jau balta, kaip obelis senutė, šypsodamosi savo kalboje pabrėžė, kad Lietuvoje radusi užuovėją ir senatvėje duonutę. Prie pensijos užsidirbdavo privatinėmis pamokomis tiek, kad galėjo išsinuomoti apstoką butelį ir laikyti šeimininkę. Pas ją mokydavosi netik pataisininkai mokiniai, bet apskritai norintieji pagilinti tų kalbų mokėjimą ir suaugusieji. Vienu tarpu gyveno net pačioje gražiausioje miesto dalyje, dideliame sode, kun. Dragunevičiaus namuose, P. Armino gatvėje.

Per pirmąjį bolševikmetį rusai bolševikai ją rado P. Kriaučiūno g-vėje nr. 5 4-rių kambarių bute. Tuojau į jos valgomąjį atkėlė ruso šeimą, o virtuvę ir svečių kambarį padarė bendrais. Zemlenskienė su šeimininke — tarnaite gyveno viename kambaryje. Ji labai bijojo, kad įsiveržėliai neišaiškintų, kas buvo jos vyras, ir jos už tai nebaustų. Sakėsi mirti nebijanti, o tik — kankinimų ir ištrėmimo. Marijampolėje ji ir mirė.

Mažiau atsižvelgiant į jos čia pasakytus netaktus, daugiau iš tos gimnazijos kovų už lietuviškumą požiūriu, ji galėtų būti laikoma geruoju perėjimu iš okupanto rusiškos gimnazijos į nepriklausomos Lietuvos lietuviškąją.

Apie 1907-8 m. atsistojo prieš berniukų — vyrų klases jauna mokytoja rusė Ezerskaja, baigusi svetimų kalbų moterų aukštuosius kursus. Jos mokinių pasakojimu (V. Žemaitis) buvo rimta, kultūringa mokytoja. Ir ji kalbų mokėjimą kėlė, kad aukštesnių klasių mokiniai (su žodyno pagalba) skaitydavo prancūzų autorius. 1909 m. pradžioje, be šių dviejų rusių mokytojų, buvo atsiųsta dar viena: jos pavardė pranešėjo nepasakyta.

(Bus daugiau)

— Jaučiu, kad šiandien didžiausias taikos griovėjas yra abortas. Dėl to, kad jis tiesioginis karas, tiesioginis žudymas, tiesioginė žmogžudystė, įvykdoma pačios motinos, Mūsų, čia bestovinčiųjų, norėjo mūsų tėvai. Mūsų čia nebūtų, jeigu mūsų tėvai mums būtų tatai įvykdę. Mūsų vaikai, mes norime jų, mes mylime juos. Bet kaip su milijonais? Daugelis žmonių labai nerimauja dėl vaikų Indijoje, dėl vaikų Afrikoje, kur žymus skaičius miršta iš bado. Betgi milijonai miršta tyčiomis motinos valia. Ir tai šiandien didžiausias taikos griovėjas. Jei motina gali žudyti savo pačios kūdikį, kas bėra vengti man žudyti tave, o tau žudyti mane? Nieko nėra.

Motina Teresė

Worcesterio šv. Kazimiero parapijos vyrų choras su dirigentu muz. Zigmu Snarskiu.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

SVEIKINIMAS IR KALĖDINIS POBŪVIS

Gruodžio 13 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko ALRK Moterų sąjungos 5-tos kuopos trumpas susirinkimas. Pradėjo ir maldą sukalbėjo pirm. A. Shumway. Raštininkė perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą. Pagrindinis punktas buvo naujos valdybos rinkimai, kurie dėka nominacijų komiteto praėjo labai sklandžiai su mažais pakeitimais.

Pirmininkė trumpai papasakojo apie centro valdybos pirm .J. Mack, G. Kaneb ir jos pačios kelionę į Chicagą, kurioje lapkričio 7 buvo surengtas ALRK moterų Sąjungos šiais metais išrinktos iškiliausios lietuvės moters pagerbimas. Išrinkta Balfo centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė, kuri ne tik šioje organizacijoje, bet visose lietuviško ir katalikiško darbo srityse yra išvariusi gilią vagą.

M. Rudienė ir inž. A. Rudis mūsų atstoves maloniai priėmė, jos kelias dienas svečiavosi Rudžių gražioje rezidencijoje. Jų dėka aplankė daug žymių lietuviškų įstaigų Chicagoje. Jie pakvietė sąjungietes, nežiūrint skaičiaus atvykti ir pas juos apsistoti.

Iš virtuvės sklido apetitą žadinantys įvairių sąjungiečių sunešti lietuviško maisto patiekalų, kepsnių kvapai. Įvairių rūšių vynelis, vaisių sunka viliojo kiekvieną. Susirinkimas užbaigtas.

Suskambėjo Kalėdų giesmės. Vadovavo buvusi kuopos choro dirigentė G. Kaneb. L. Staškienė šventė gimimo dieną. Jai sugiedota "Ilgiausių metų". Visos, įskaitant ir kun. B. Uždavinį, MIC, kuris dalyvavo kartu su mumis, gavo po dovanėlę. Klebonas kun. A. Miciūną, MIC, buvo išvykęs į katedrą, nes vyskupas B. Flanagan Worcesterio vyskupijos valdytojas šventė 50 metų kunigystės jubiliejų. Klebonas grįžęs po iškilmių atvyko į salę. Greitai prabėgo sekmadienio popietė kalėdinėje dvasioje ir linksmoje nuotaikoje. Tik gal tas liūdesumas neapjungė visų, nes prisimename ir savuosius mirusius, o jų turime beveik kiekviena ne tik čia, bet ir pavergtoje tėvynėje. Nepasijutome, kaip vakaro prieblanda apgaubė žemę ir padangėje sužibo tūkstančiai žvaigždžių. Linkėdamos viena kitai laimingai sulaukti Šv. Kalėdų skirstėmės į namus, nes kiekvienos sekančią dieną laukė įvairūs darbai.

Buvusi kuopos narė A. Giedraitienė nuolatiniam apsigyvenimui išvyko pas dukrelę ir žentą į Arizoną.

J. M.

Rochester, N.Y.

GRĮŽO ATGAL:

Bronius Petrauskas iš Floridos, gavęs geresnį darbą Rochestery, persikėlė į savo miestą Rochesteri. Šių metų gruodžio 6 d. buvo pakrikštyta jo pirmagimė dukrelė Kristinos Marijos vardais. Krikš to apeigas atliko jo dėdė kun. A. Petrauskas vyskupo katedroje, dalyvaujant jo giminėms ir artimiesiems.

Bronius Petrauskas Floridoj važinėjo po lietuviškas kolonijas ir platino "Draugo" išleistas knygas bei visokius lietuviškus ženkliukus. Jo labai apgailestauja Floridos lietuviai, kaip turėję jauną lietuvišką veikėją savo tarpe. Rochesterio lietuviai laukia jo įsijungiant ir į vietos lietuvių gyvenimo eigą.

T. J.

LAIŠKAI "DRAUGUI"

„NEBEPAŽĮSTA" SAVO PARAŠO

„Draugo" paskelbtame rašinyje (1981.IX.16, Nr. 216) atkreipiau dėmesį į kai kuriuos Vliko valdybos keistus veikinius. Nurodžiau porą tų veikinių pavyzdžių, būtent trijų parašų (tarp jų ir J. Daugėlos) padirbimą po Vliko 1979 metų deklaracija ir Los Angeles lietuviu pastarojo meto kiek neįprastos iniciatyvos tikslo suklastojimą. Pažymėjau,kad tokie veikiniai stinga moralės, ir pacitavau Lietuvos Baudžiamojo statuto atitinkamą straipsnį, kuris šios rūšies veiksmus laiko nusikalstamais.

Į mano rašinį atsiliepė Jonas Daugėla (1981. IX. 26 "Draugas" Nr. 255). Jis, be visos eilės kitų daugiausia man ad personam taikomų nepagrįstų pabaksnojimų (jie neverti burnos aušyti), pareiškė,kad jo „...parašo po Vliko 1979 m. deklaracija niekada niekas nesuklastojo". Šiuo teiginiu Daugėla viešai skelbia netiesą. Dokumente (Vliko 1979 metų deklaracija, paskelbta 1979 m. balandžio „Eltoje" Nr. 4-1149) matomos J. Daugėlos, J. Balio ir J. Stikloriaus (parašų padirbėjas net nežinojo, kaip rašoma ši pavardė!) ne jų ranka įrašytos jų pavardės (taigi padirbti parašai), palyginus jas su tikrais „neraštinguoju" Vliko valdybos narių parašais, aiškiai byloja, kad J. Daugėlos parašas po bobeline deklaracija yra padirbtas. Priešingai Daugėlos teiginiui, niekad, niekur nedrįsau nieko viešai įtarti padirbus trijų Vliko valdybos narių parašus, teužsiminiau tik patį parašų klastojimo faktą. Tačiau Daugėlos užnuomina, tarsi metanti šešėlį Vliko valdybos pirmininkui, skatina Bobelio parašą įdėmiau palyginti su „neraštinguoju" valdybos narių po deklaracija padirbtųjų parašų rašysena ir iš to padaryti atitinkamas išvadas.

Jonas Daugėla rūstauja, kad nepagyriau bobelinės deklaracijos: „Br. Nemickui ši deklaracija yra „liūdnos atminties".Tačiau man ji jokių liūdnų prisiminimų nesukelia". Labai gaila, kad Daugėlos liūdesio ašaros liejasi tik dėl Vliko valdybos nevykusių darbų kritikos. Daugėla ją nepagrįstai pravardžiuoja keršto priekabėmis,Lietuvos įstatymų graibstymusi, Vliko veikėjų ir pirmininko niekinimu, bet kažin kodėl nesiteikia mesti savo žvilgio į tos deklaracijos turinio skurdybę ir žalą Lietuvos laisvės bylai? - Dabartinės Vliko valdybos neišmanymo dėka, bobelinė deklaracija paneigė Vliko steigėjų 1944 m. vasario 16 d. Lietuvos žemėje paskelbtąjį pagrindinį lietuvių tautos laisvei išganingą principą, kad „Suvereninė Lietuvos valstybė nei dėl Tarybų Sąjungos, nei dėl dabartinės Reicho okupacijos nėra išnykusi, tik suvereninių valstybės organų veikimas yra laikinai sustabdytas" (Vliko steigiamosios deklaracijos 2-ras str.), paskelbdama 1979 m. Vliko keistą įsipareigojimą „atstatyti suvereninę Lietuvos valstybę". Lietuvos valstybę de jure juk pripažįsta visa eilė laisvojo pasaulio kraštų. Betgi Daugėlos numylėtoji Vliko deklaracija, kaip ir Sovietų Sąjunga, laiko Lietuvos valstybę išnykusia, tuo būdu prisiartindama prie sovietinės Lietuvos inkorporacijos tezės, paneigdama Vliko steigėjų 1944 m. vasario 16 d. paskelbtąjį principą ir užsimerkdama prieš laisvinimui naudingą tarptautinę Lietuvos valstybės tikrovę. Atstatyti reikia laikinai svetimos savivalės ir jėgos sustabdytas suvereninių valstybės organų veikimas, bet ne pati valstybė, kurios juk nepanaikino okupacija. Pagal tarptautinę teisę ir tarpvalstybinę praktiką Lietuvos valstybė nėra išnykusi. Ji pripažįstama. Ir to pripažinimo pagrindu savo darbą tęsia mūsų diplomatinės pasiuntinybės, atstovaudamos Lietuvos valstybei tarptautinėje bendruomenėje.

Daugėlai, deja, "jokių liūdnų prisiminimų nesukelia deklaracijos išreikštasis net Lietuvos valstybės gyvavimo paneigimas, taigi Lietuvos atstovybių tęstinumo pagrindų knisimas, tariant, poslinkis į Lietuvos inkorporacijos sovietinę tezę, neigiančią Lietuvos valstybės buvimą. Man vien tik dėl čia suminėtų dalykų, nekalbant jau apie kitas jos ydas ir kenksmą Lietuvos reikalui, toji deklaracija yra liūdnos atminties.

Laišką Daugėla baigia tokiu teiginiu: „Viena tik džiugu, kad tie visi teisės žinovai šiandien gali tik prisiminti mintinai išmoktus baudžamojo statuto paragrafus". Tačiau Daugėla, džiugiai palydėdamas Lietuvos Baudžiamąjį statutą prisiminimų pasaulin, turėtų gerai įsiminti, kad tikrasis to džiaugsmo šaltinis yra sovietinis Lietuvos okupantas. Juk jis sutrypė nepriklausomos Lietuvos teisinę sistemą, Daugėlos džiugesiui ir Lietuvos Baudžiamąjį statutą.

Kiekvienam doram lietuviui tai yra labai skaudu, tragiška. Manding, ir Jonui Daugėlai kaip ir nepritiktų dėl to džiūgauti.

Bronius Nemickas

REAKCIJA DĖL ABELIO IR NEDOS STRAŽŲ

Lapkričio 5 d. "Draugo" straipsnyje (iš "Eltos") buvo informuojama, kad baltiečių emigrantų Švedijoje įsteigtas Baltistikos institutas, prieš keletą metų suvalstybintas, dabar pradėjo pataikauti Sovietams: du estai ir vienas latvis, pasiųsti į okupuotas Baltijos valstybes, užmezgė bendradarbiavimo ryšius ir pakvietė į konferenciją Stockholme. Baltijos valstybių įstaigos atsiuntė net 34 atstovus. Dalis pabaltiečių dėl tą iš instituto pasitraukė ir "pabaltiečių grupė ir kiti" demonstravo su plakatais prie konferencijos rūmų durų.

Straipsnyje rašoma, kad iš tų 34 atstovų net 7 lietuviai (jie išvardinti) skaitė paskaitas ir atskiru sakiniu paminima, kad "Dar dalyvavo iš Izraelio du sovietinės Lietuvos auklėtiniai A. ir N. Stražai". Daugiau apie Stražus straipsnelyje nėra nė žodžio.

Dėl šio vieno sakinio savo laišku "Draugė" lapkr. 24 reagavo dr. Vytautas Vardys, pareikšdamas, kad jį nustebino ypač prof. Abo Stražo ir jo žmonos prof. Nedos Stražienės prikergimas prie Lietuvos dalyvių sąrašo, kaip "dviejų sovietinės Lietuvos auklėtinių". Anot dr. V. V., Stražas yra ne visai "sovietų auklėtinis", nes yra karininko laipsniu baigęs nepriklausomos Lietuvos karo mokyklą (tik stlikęs ten karinę prievolę aspirantu, ar rengęsis aktyviai tarnybai, dr. V. V. nepasako J. J.) ir studijavęs Vytauto D. universitete. "'Jis yra kompetetingas Lietuvos istorikas". Abu Stražai "sovietų Lietuvą paliko prieš dešimtį metų ir dėsto Haifos un-te Izraelyje".

Dėl šios dr .V. Vardžio reakcijos tenka pasakyti štai ką:

Niekas Abelio ir Nedos Stražų prie Lietuvos dalyvių sąrašo neprikergė, nes minėtiname straipsnelyje aiškiai paminėta. kad juodu iš Izraelio prie konferencijos dalyvių juodu laisvai patys prisijungė, atvykdami ir dalyvaudami, nepaisant to, kad ne tik baltiečių grupė, bet ir kiti konferenciją piketavo.

Kai dėl to, kur Stražai buvo auklėti ar gal tiksliau — auklėjosi, tai dėl Stražienės laiško autorius klausimo nekelia, o apie doc. Abelį Stražą, gimusį 1914 m. liepos 14 d. Vilkaviškyje, iš "Mažosios Lietuviškosios Tarybinės Enciklopedijos" sužinome, kad jis apie šešerius metus (1942 — 47 m.) tarnavo tarybinėje armijoje (kokiose pareigose neminima. J. J.); kad 1948 m. jis baigė Vilniaus Pedagoginį institutą, kuriame dėstė dar prieš jį baigiant — nuo 1947 m.; kad nuo 1950 jis Sovietų Sąjungos komunistų partijos (TSKP) narys ir nuo tada paskirtas to instituto istorijos katedros vedėju, kuriuo buvo 1950 — 63 m. ir nuo 1965 m.; nuo 1961 docentas, 1958 — istorijos mokslų kandidatas.

Kokią istoriją doc. Stražas dėstė ir kokios istorijos katedros vedėjas jis buvo, enciklopedija nemini — institute yra istorijos fakultetas su keliomis katedromis. Iš tos pat enciklopedijos matyti, kad "Instituto dėstytojai tiria mokymo ir komunistinio auklėjimo, moksleivių profesinio orientavimo" ir kitas problemas bei dalykus.

Enciklopedijos III-čias tomas, iš kurio paėmiau žinias, išleistas 1971 m. Iš jo dar matyti, kad doc. Stražas paskelbė porą "moksl. straipsnių apie kaizerinės okupacijos režimą Lietuvoje ir vokiečių imperialistų tikslus Lietuvoje I pasaul. karo metais" to instituto darbuose, t. 4, 1958 ir "Voprosi istorii", 1964, Nr. 8, 12.

J. Jasys

Kiekviena knyga gali padaryti gražesnį, jeigu ne visą žmogaus gyvenimą, tai bent jo dalelę.

W. Sarojanas

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE
NUO $300 IKI $1.000

Chrysler LeBaron Medallion 2-dr. Coupe
BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER ● IMPERIAL
PLYMOUTH ● K CARS
"U WILL LIKE US"
4030 Archer — VI 7-1515

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba šeštadieniais ir Sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA 1490 AM
Transliojama iš nuosavos studijos Marquette Pke., vedėja Aldona Daukus.
7159 So. Maplewood Ave.,
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

THE DREAM STATION
Complete selection of 14 k gold and sterling silver. Also Italy's newest 22 k diamond gold.
Discounts — Lay-aways
LINKSMŲ ŠVENČIŲ
3208 N. Lincoln — Tel. 935-3600
4813 W. Irving — Tel. 685-5180

H. COHN & CO.
BUYERS OF OLD GOLD
Dealers in finest diamonds
Watches. Jewelry. Repairing.
Bring this Ad — 20% discount on any purchase
1704 W. Chicago — 666-6468

INTERIOR - EXTERIOR PAINTING
Wallpapering & wallwashing. Also upholstery cleaning. Discounts for senior citizens. Free estimates.
CALL MIKE — 385-8740

STATE PAWNERS & JEWELERS
Top Dollars — Paid in Cash On The Spot.
LARRY COHEN — Prop.
408 S. State St. — Tel. 922-1123

Come to where THE FUN NEVER SETS

Weekend Package for Two $139
Enjoy three days and two nights at the world-famous Arlington Hotel. The weekend package for two includes $30 worth of FREE food and beverages, and FREE hot thermic baths and massages for two. No room charge for children 18 and under when accompanied by parents.
It's a world of fun with tennis, golf, horseback riding, sailing, swimming and a whole lot more, so make reservations now by calling 1-623-7771 in state or 1-800-643-1502 out of state.
THE ARLINGTON
Hot Springs National Park, Arkansas

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.
SERAPINAS — 636-2960

MOVING
SĖRENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376- 1882 arba 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

Bronius Murinas

Monografinio pobūdžio meno leidinys, skirtas tapytojo Broniaus Murino kūrybai. Spalvotos nuotraukos. Puošnus dailės kūrybos albumas, didelio formato. Vertinga dovana įvairiomis progomis.

Spalvotas iliustracijas spausdino Questar Printing, Inc. Patį leidinį spausdino M. Morkūno spaustuvė, 1981 m. Chicagoje. Kaina su persiuntimu $13.50.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE„ nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

REAL ESTATE

WILLIAMS BAY, WISCONSIN, prie Lake Geneva ežero, savininkas parduoda, 8 metų senumo, 3-jų miegamų su įrengtu sklepu ir garažu, gyvenamą namą. Sklypas 154' x 60' apsodytas pušaitėmis. Kaina $71,900. Sutinka finansuoti.
Skambint 414—245-6924

ŠIMAITIS REALTY
Rezidencinių ir pajaminių namų pardavimas
Income Tax, Insurance, Notary Public
2951 West 63rd St. — Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

LEMONT TOWNSHIP PROPERTIES
¾ acre suburban lot. Buy now, build later. Special financing.
—o—
Lemont tavern — A super money maker.
—o—
8½ acres in country (near town). Can be divided for 2 homes. Garden area and plenty of room for animals. Good financing.
Call
WOLSKI REALTY
Bob Karr
Tel. (312) 257-2234

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT
IŠNUOM. nuo sausio 1 d. 5 erdvių kamb. butas su apšildymu, Marquette Parke, 66-os ir Kedzie apyl. Pageidaujama šeima su padoriu elgesiu. 320 dol. mėn., įskaitant vieta automobiliui garaže. Skambint tel. 864-4472 ryte tarp 10 ir 12 val., ir varkare tarp 6 ir 8 val.

HELP WANTED — MOTERYS
COOK/KITCHEN HELP
Prefer mature woman. Experience helpful. Hours flexible. Call Pat after 11 a.m. daily.
T. J. BURPEE'S
Tel. — 485-5660

REIKALINGA MOTERIS dirbti nepilną laiką gydytojo kabinete Chicagos pietinėje daly. Gali būti ir gail. sesuo. Skambint vakare tarp 6 ir 9 valandos telef. — 476-3319.

DĖMESIO

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA AŠTUNTOJI LAIDA

Suredagavo
Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido aštuntą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą, naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukėlusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu $5.65

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiams.

PLATINKITE "DRAUGĄ".

Gen. kons. a. a. dr. P. Daužvardžio minėjime Jaunimo centre organizacijų ir institucijų atstovai.
Nuotr. P. Maletos

CHICAGOS ŽINIOS

BYLA DĖL AUTOMOBILIO

Chicagos advokatas M. Dole, susirūpinęs, kad pašaliniai asmenys stato savus automobilius už jo buto toje vietoje, kuri pagal nuomą jam priklauso, iškėlė bylą ir teismas priteisė, kad žmogus, neleistinai pastatęs automobilį advokatui Dole priklausančioj vietoj, turi jam sumokėti 100 dol.

SIAUČIA ŽUDIKAI

Prie savo namų 2100 S. Halsted, Chicagoje, trijų žudikų buvo nušautas Joey Palmer, 20 m. ir jo sesuo Theresca Palmer, 18 m., kai gruodžio 12 d. jie grįžo namo nunešę dovanas. Jocy buvo bebaigiąs DeVry technologijos institutą. Nė vienas iš nužudytų anksčiau neturėjo sunkumų su policija.

GERAI VALO GATVES

Chicagoj, iškritus sniegui, išryškėjo, kad gerai veikia gatvių valymo organizacija: sniegas nuo pagrindinių gatvių nustumtas, išberta druska ir važiavimas įmanomas.

NORI MEČETĖS

Apie 300 islamo narių Du Page apskrity nori gauti leidimą uždarytos mokyklos patalpose. Addison ir Madison gatvių sankryžoje, atidaryti mečetę. Libijos Khadafy siautėjimas sudaro nepalankias nuotaikas tos vietos — Villa Park — administracijai duoti leidimą mečetei.

SUKTI SPEKULIANTAI

Federalinis teismas Chicagoje nuteisė tris New Yorko vyrus, kurie, telefonais siūlydami parduoti sidabrą, auksą, šveicarų frankus, išviliojo iš žmonių daugiau kaip pusę milijono dolerių. Nuteisti Gr. Riley, 36 m., P. Sharpo, 31 m., H. Rosario, 25 m. Išviliotus pinigus jie pasisavino nieko nenupirkdami.

STATO LIGONINĘ

Vakarinėje Chicagos dalyje, vieton Bethany ligoninės, 3821 W. Washington, bus pastatyta nauja. Kainuos 20 mil. dolerių.

STUDENTĖ IŠ LENKIJOS

Ohio universiteto studentė Debbie Dwornik, 21 m., iš Lenkijos grįžo į Chicagos priemiestį Lake Forest pas tėvus. Lenkijon buvo išvykusi studijų tikslais. Ji pasakoja apie karių ir tankų pilnas Krokuvos gatves. Tame mieste ir Varšuvoje ją dažnai sustabdė ginkluoti kariai. Ji matė, kaip policija iš bažnyčios išvilko apie 100 žmonių ir nusivežė kariniais vežimais. Nuotaiko buvo gąsdinanti. Gyventojai supranta, kad rusai uždeda jiems kietesnę kontrolę.

VAIDINIMAS IŠ DAINŲ

Spalvingas ir gyvas vaidinimas, sudarytas iš dainų, buvusių populiariomis praeito šimtmečio pabaigoje ir šio pradžioje, statomas Apolo teatre, 2540 N. Lincoln Ave., Chicagoje. Vaidinimas pavadintas "Tintypes". Jį sukūrė autoriai M. Kyte, M. Marvin ir G. Pearle.

KULTŪRINĖ PARAMA

MacArthur fondas Chicagos apylinkių kultūrinėms įstaigoms paskyrė 1.4 mil. dol. paramos.

SUVAŽINĖJO

Cicero priemiesty traukinys gruodžio 18 d. suvažinėjo Albertą Deutscher, 61 m., praslinkus vos kelioms valandoms po to, kai jam buvo iškelta byla, kaltinant dalyvavus nacių nusikaltimuose.

IŠ LENKIJOS Į CHICAGĄ

Pirmieji keleiviai po paskelbimo karo stovio atvyko iš Lenkijos į Chicagą. Be galo džiaugdamasis atvyko Adam Pietrzak, kurį O'Hare aerodrome sutiko sesuo Eva ir jos vyras. Su juo atvyko ir 17 kitų lenkų iš Varšuvos į Chicagą. Pasakoja apie atkaklią komunistų policijos veiklą.

ŠALČIAUSIA DIENA

Gruodžio 20 d., sekmadienį, 7 val. ryto O'Hare aerodrome temperatūra buvo 1 laipsnis žemiau nulio. Tai žemiausia šio sezono temperatūra Chicagoje.

GRAIKŲ MEDĖJA

Chicagos miesto teatras, 410 S. Michigan, pastatė Euripido graikų dramą "Medėja", kuri buvo sukurta Atėnuose 431 m. prieš Kristų įvykusiam dramos festivaliui ir laimėjo trečią premiją. Net po 24 šimtmečių ši drama nenueina nuo scenos.

ĮSPŪDINGA DEMONSTRACIJA

Chicagos miesto centre gruodžio 16 d. įvykusioje demonstracijoje buvo nešami lenkų Solidarumo sąjūdžio vadų paveikslai, giedamos giesmės, buvo matyti plakatai: "Komunizmas — vėžys Lenkijoje", "Rusija, šalin nuo Lenkijos". Meras J. Byrne savo kalboje pranešė, kad ji iš savo fondo skiria maistui Lenkijai 10,000 dol. Gubernatorius Thompson pabrėžė reikalavimą, kad Lenkijos žmonėms privalu leisti naudotis laisve. Aldermanas R. Pucinski pasmerkė Lenkijos komunistinės vyriausybės prievartą. Chicaga turi apie 600,000 lenkų.

ŠVENČIŲ VALSAS

Gausių dainų pynė su humoristinėmis įtarpomis sudaro muzikinę dramą "Holiday Waltz", kuri dabar statoma Performance teatro, 1225 W. Belmont gatvėj, Chicagoje. Vaidinimas kalėdiškas ir komiškas.

GAUJOS ŠŪVIS

Kai 12 m. mergaitė Pamela Hubbart Chicagoje stovėjo prie savo buto lango, 2057 W. North Ave., piktadarys iš lauko peršovė jos galvą ir mergaitė tą tą pačią dieną, gruodžio 18, mirė. Buvo vienintelė duktė šeimoje. Įtariami gaujos nariai. Areštuoti du, kurie buvo atpažinti įvykdę nusikaltimą.

SUKČIAMS KALĖJIMAS

LeRoy Vaccaro, 54 m., ir jo duktė Leonore teisme prisipažino, kad jų vedama automobilių taisymo įmonė nuo 1976 iki 1979 m. Chicagos miestui buvo pasiuntusi 150,000 dol. vertės melagingų sąskaitų, padarydami daug nuostolių. Savininkas nuteistas 3 metams kalėjimo, 1000 dol. pabaudos ir miestui sumokėti 25,000 dol.

Vyrų choras laukia giedojimo Lietuvos generalinio konsulo a. a. dr. Petro Daužvardžio dešimt metų sukakties minėjime Jaunimo Centre.
Nuotrauka Z. Degučio

Taip buvo prižiūrimas Brežnevas Vokietijoje

Diktatoriai yra geriau prižiūrimi ir saugomi negu prezidentai. Žurnale „Times" rašyta, kad sovietinio diktatoriaus palyda susidėjo iš 110 asmenų. Tai buvo vertėjai, raštininkai, 40 saugumo policijos vyrų, jų tarpe 5 generolai, 27 komunikacijos — ryšių palaikymo specialistai, 3 gydytojai, slaugytoja, kambarinė, vyrėjas ir kirpėjas.

Brežnevas buvo apgyvendintas 17 amžiaus Gymmich pilyje, kuri apsupta grioviu su vandeniu, 30 mylių nuo Bonnos. Vakarų Vokietijos vyriausybė tą pilį panaudoja garbingiems svečiams.

Atrodo, kad Brežnevas atvažiavo nekirptais plaukais. Buvo išsinuomota kirpėjo kėdė ir įrengta pagal sovietinius reikalavimus. Taip pat paprašė svarstyklių ir elektrinio vėdintuvo. Kadangi Brežnevas miega sėdinčioje pozicijoje, tai buvo atvežta iš Maskvos tuzinai pagalvių. Kad jis jaustųsi kaip namuose, visi mygtukai buvo pažymėti kūju ir piautuvu.

Virtuvė buvo valdoma Brežnevo asmeninio viršininko Ivano Biryukovo ir maisto produktai atsigabenti iš Maskvos. Paruoštas valgis rūpestingai prižiūrėtas viršininko su gydytojais. Sovietų vadas valgė Biryukovo gamybos tirštą daržovių sriubą net ir per iškilmingus pietus.

Virtuvės viršininko pareigoms pasibaigus, jis buvo užrakintas ir saugomas.

Sovietai priduodami didelės reikšmės ryšių palaikymui su Maskva atsivežė 90 tonų komunikacijos reikalams aparatų ir kitas technines priemones. Pilkas sunkvežimis su uždangomis ir antenomis stovėjo visada už Brežnevo automobilio. Vakarų vokiečiai vadino „karšta linija ant ratų" — tiesioginiam kontaktui su centru. Pilies sode sovietai pastatė lėkštės formos trumpų bangų siųstuvą. Jo tikslas —perduoti žinias į Maskvą per sovietų satelitą „Horizon", kurio bangos skrieja virš vakarų Europos.

Kai Brežnevas eidavo, tai jį lydėdavo būrys nusipenėjusių saugumo policijos vyrų. Kai kurie iš jų nešėsi automatinius ginklus portfeliuose ir buvo apsivilkę privalomus dėvėti odinius apsiaustus. Taip pat ir Vakarų Vokietijos 10,000 saugumo policijos turėjo saugoti sovietinį vadą tris dienas. Dar dėl saugumo vokiečiai reikalavo Afganistano, turkų ir Rytų Europos pabėgėlius, gyvenančius Vokietijoje, pasirodyti policijai du kart per dieną. Už nevykdymą grėsė vieneri metai kalėjimo. Dauguma pavardžių sąrašą pateikė sovietų ambasada Bonoje.

Vakarų vokiečiai taip pat bijojo, kad Brežnevas vizito metu Bonoje nesusmuktų. Kai jis atvyko su išglebusiomis ir kabančiomis pažandėmis, sunkiai alsavo. Žinantieji kalbėjo, kad sovietinis diktatorius kenčia nuo ligos nervo, kuris kontroliuoja apatinį žandikaulį. Per posėdžius pavargdavo ir pasitraukdavo į gretimą kambarį 15 minučių, kur nuolat duodavo injekcijas.

Nors vokiečių pareigūnai mažai kalbėjo apie Brežnevo sveikatą, bet jau paskutinę savaitę jis buvo aprūpintas pacemakeriais, pagamintais Amerikoje. Visada stovėjo dvi greitosios pagalbos mašinos, viena iš jų buvo netoli Brežnevo Mercedes limuzino, kad, reikalui esant, galėtų būti pakelta ir nugabenta su malūnsparniu.

Brežnevas buvęs pareigingas ir kantrus svečias. Seniau daug išgerdavo vodkos, dabar prie valgio vartoja mineralinį vandenį. Kai jis atvyko į oficialius piretus, jo stiklas buvo pripiltas vyno, kurį jo tarnai išpylė ir pripildė raudonu skysčiu iš termoso, kurį jis atsinešė juodoje dėžutėje.

Iš šio aprašymo matyti, kad Kremliaus meška stropiai saugoma ir prižiūrima labai bijo mirti.

J. Navakas

— Už ką mes turime kentėti? — lyg mažas vaikas skųsdamasi kalbėjo ji, kai jie įkopė į Gedimino kalną. — Kodėl mes turime visko bijoti? Ką mes padarėme bloga? Kodėl mes negalime džiaugtis savo laime? Kuo mes nusikaltome, jei esame gimę lietuviais? Dovanok, skųstis aš nenoriu, bet kartais mane užplūsta tokios klaikios mintys, kad, rodos, aš atsiduriu tamsiame, aklinai uždarytame kambaryje, noriu šaukti iš širdgėlos, ir mano balso niekas negirdi.

Vytautas Alantas

(Iš Pragaro prošvaistės).

A DREAM OF FREEDOM

ANDRES KUNG

Four decades of national survival versus Russian imperialism in Estonia. Latvia and Lithuania.

1940-1980

Published in 1980 by Boreas Publishing House, Cariff, Great Britain. Hard Cover, 272 pages.

Autorius yra estų kilmės, gimęs 1945 m. Švedijoje. Jis yra parašęs 24 knygas švedų kalboje, kurios daugumoje yra išverstos į anglų, vokiečių, japonų, latvių, norvegų, suomių ir į kitas kalbas.

Kaina su persiuntimu $18.80.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda $1.05 valstijos mokesčio.

Ką tik išėjo iš spaudos MARIJOS AUKŠTAITĖS autobiografija:

"NUBANGAVĘ KŪDIKYSTĖS DIENOS"

Čia autorė atidengia įdomiai menišką ir drauge šiurpią realybę, kurią ji ir jos šeima, išgyveno anų laikų sistemoje.

Knyga turi 233 psl., kaina su persiuntimu 8 dol.

Užsakymus siųsti:

"DRAUGAS" 4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

BRONIUS KVIKLYS
LIETUVOS BAŽNYČIOS
I-mas tomas. Telšių Vyskupija

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

Leidinys geral paruoštas. Talpina bažnyčių nuotraukas, o taip palikti ateities kartoms galimai tikresnį ir neiškreiptą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities lietuvių kartos matytų, kiek daug meniškų religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę"—tai kaip rašo autorius knygos įvadoje.

"Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir pat jų buvusių vadovų, darbininkų gyvų ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių išeivijoje. Didelio formato, 400 pusl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuvė. Spausdino MORKUNO spaustuvė. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu $22.50.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda $1.20 valstijos mokesčio.

A. A.

EMILIJA MITKUS

SODONYTĖ

Gyveno Los Angeles, California. Anksčiau gyveno Chicagoje, Roselando apylinkėje.

Po sunkios ligos mirė 1981 m. gruodžio 22 d., sulaukusi senatvės. Gimė Lietuvoje.

Pasiliko nuliūdime giminės — Zigmundo ir Pranciškaus Sodonių šeimos, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a. a. Vincento.

Kūnas pašarvotas Los Angeles, California, ir ten pirmadienį, gruodžio 28 d., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios už jos sielą. Po pamaldų bus pervešta į Chicagą, kur trečiadienį, gruodžio 30 d., 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą Švenčiausios Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Parke). Po pamaldų bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Giminės, draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti pamaldose ir laidotuvėse.

Nuliūdę: GIMINĖS.

Laidotuvių direkt. Leonard Bukauskas ir sūnus — Tel. 264-2228

A. † A. DR. JONUI POVILONIUI
mirus,
liūdinčią žmoną Aldoną, sūnus Ritą ir Darių nuoširdžiai užjaučiame.

MARQUETTE PARKO LITUANISTINĖS MOKYKLOS MOKYTOJOS

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVENUE — Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS
2424 W. 69th STREET — Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois — Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE — Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET — Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. — Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Šv. Kazimiero vienuolija** ateinančiais metais švenčia savo 75-rių metų sukaktį nuo įsteigimo. Minėjimą pradės šių metų gruodžio 31 d., Naujųjų Metų išvakarėse. Bus šventoji valanda, kuri prasidės 2 val. p. p. ir baigsis vakare. Į ją kviečiami kaimyniniai kunigai ir visos seselės, kurios atliks giedojimus, Motinos Marijos minėjimą ir padėkos Dievui už per septyniasdešimt penkerius metus atliktus darbus. Jie atlikti tik Dievui laiminant. Ateinančiais metais numatyta visa programa, kuri paskiruose vienuolynuose bus atlikta jubiliejaus paminėjimui.

× **Lietuvių Fondo** naujo nario 5000 nr. gavo Aldona Markelienė, rašyt. Adolfo Markelio žmona gyv. Cicero, Ill. LF jau turi 5000 registruotų narių.

× **A. Tumosas,** Chicago, Ill., Valerian F. Radys, Beverly Shores, Ind., Barbora Dabkus, Hot Springs, Ark., atsiuntė po 6 dol. aukų. Po 4 dol. B. Masiokas, Antanas Gaurys, Ona Balčiūnienė, James Lalak, O. Fielding, V. R. Ambraziejus, V. Čiurlionis, J. Alb. Staras. Justinas Prasauskas, Vladas Bačiulis, T. Radvilienė, Irena Arnoldini, S. Sužiedėlis. Visiems nuoširdus ačiū.

× **Kun. A. Babonas,** Detroit, Mich., Izabelė Parulis, Worcester, Mass., Violeta Abariūtė, Detroit, Mich., Mečys Šilkaitis, Seminole, Fla., Mary E. Tranwich, Chicago, Ill., atsiuntė po 5 dol. aukų už kalendorių ir kalėdines korteles. Ačiū.

× **J. ir M. Kuprioniai,** mūsų bendradarbis, Van Nuys, Cal., atsiuntė 15 dol. auką pasveikino su Kalėdų šventėmis ir palinkėjo geriausių ateinančių metų. Labai ačiū už viską.

× **Kun. Viktoras Dabušis,** Paterson, N. J., Gražina ir Lee Herzog, Palos Verdes, Cal., atsiuntė po 10 dol. aukų už kalėdines korteles. Labai ačiū.

× **Ona Čenkus su vyru,** Howard Beach, New York, sveikina visą "Draugo" štabą su šv. Kalėdų proga ir palinkėjo visiems laimingų ateinančių metų. Ta proga pridėjo ir didesnę auką. Labai ačiū už paramą ir linkėjimus.

× **Skulptorius Petras Vėbra,** Chicago, Ill., atsiuntė 10 dol. auką "Draugui" švenčių proga. Labai ačiū už paramą dienraščiui.

× **Elzbieta ir Aleksas Šatai sveikina** draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir Naujais Metais ir vietoje sveikinimo kortelių aukoja "Draugui".

× **A. a. Mok. Uršulės Kuncevičienės** ketverių metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios už jos sielą bus atnašaujamos gruodžio 28 d., 7 val. ryto Marijonų koplyčioje prie "Draugo", Chicagoje. Giminės ir pažįstami prašomi prsiminti ją maldoje.

Liūdintis Vyras
(pr.).

× **Dainavos ansamblis ruošia Naujųjų metų sutikimą** Jaunimo centro kavinėje. Gros orkestras "Vytis". Rezervacijoms prašoma skambint **M. Gabalienei tel. 863-8210** arba **D. Ilginytei, 847-0380.** (pr.).

× **Lietuvių Fondo Federalinis Kredito Kooperatyvas** moka aukštesnius procentus už indėlius kaip bankai ar taupymo bendrovės. Kredito Kooperatyvas atidarytas trečiadieniais nuo 12-6 v. v. LF patalpose, sekmadieniais nuo 10-1 v. Jaunimo centre. (sk.).

× **Dr. Nijolė ir Tomas Remeikiai** su šeima, Chicago, Ill., švenčių proga sveikina savo draugus ir pažįstamus. Vietoj kalėdinių atviručių skiria auką spaudai ir Lituanistikos katedrai paremti.

× **Jurgis ir Regina Volodkai,** Chicago, Ill., už kalėdines korteles atsiuntė 25 dol. auką. Nuoširdus ačiū už gražią paramą dienraščiui.

× **Dr. E. Stonikas,** Flossmoor, Ill., atsiuntė 15 dol. auką už kalėdines korteles. Ačiū už lietuviško žodžio vertinimą.

× **Petras Gauronskas,** Santa Monica, Cal., atsiuntė 12 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **L. Dambrauskas,** Beverly Shores, Ind., atsiuntė 10 dol. auką už kalėdines korteles su prierašu: "Linkiu visiems linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų". Ačiū už auką ir linkėjimus.

× **Z. ir N. Lirgameriai,** Kenosha, Wisc., nuoširdžiai sveikina savo gimines, draugus bei pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujų 1982 Metų proga, linkėdami sveikatos, tyro džiaugsmo, laimės.

× **Seselė S. Z. Gabrielė,** Holy Family Villa, Lemont, Ill., mums rašo: "Malonėkite priimti šią mažą auką 10 dol. "Draugui" paremti". Labai dėkojame už paramą dienraščiui.

× **A. Valiuškis,** Barrington, R. I., A. Balukas, Brighton, Mich., dr. A. Balčiūnas Placerville, Cal., kun. J. Tamulis, Roscommon, Mich., Donald Balčiūnas, Cleveland, Ohio, Ona Norkūnas, Hartford, Conn., A. Arminienė, Kearny, N. J., M. Vaičaitis, Holy Family Villa, Lemont, visi atsiuntė po 5 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Gražutis Matutis,** Summit, Ill., už kalėdines korteles atsiuntė 15 dol. auką. Labai ačiū.

× **Domicelė Služas,** Lyon, Ill., D. Krivickas, Glenn Dale, Md., Jonas Vaičkus, Keoring, N. J., Salomėja Saliomonas, Hartford, Conn., Birutė Smetona, Cleveland, Ohio, dr. Jonas Stankaitis, Chesterland, Ohio, visi atsiuntė po 6 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Eufrozina Mackevičienė,** Chicago, Ill., atsiuntė 20 dol. už kalėdines korteles ir palinkėjo visiems linksmų švenčių. Ačiū už viską.

× **Andrius Keturakis,** So. Boston, Mass., pratęsė "Draugo" prenumeratą, pridėjo 10 dol. už kalėdines korteles ir 7 dol. auką dienraščio stiprinimui. Labai ačiū.

× **Stasė Jakubonienė,** Chicago, Ill., atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir palinkėjo visam "Draugo" štabui linksmų Naujų Metų. Ačiū už viską.

× **Dr. Henrikas Brazaitis** su šeima, Willoughby, Ohio, sveikina draugus ir pažįstamus Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga. Vietoj kalėdinių kortelių siunčia auką "Draugui" paremti.

× **Domazas Tilvikas,** Maspeth, N. Y., pratęsdamas "Draugo" prenumeratą, atsiuntė ir 20 dol. auką. D. Tilviką skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą tariame ačiū.

× **G. ir M. Bajorūnai,** Chicago, Ill., atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir sveikino "Draugo" redakciją su Kalėdom ir Naujais Metais. Ačiū už viską.

× **Eugenijus Kaminskas,** Chicago, Ill., F. Vaičkus, Redondo Beach, Cal., atvyko į "Draugą" ir įsigijo naujausių leidinių.

× **Adolfas Šermukšnis,** Morningdale, Mass., buvo atvykęs į Chicagą ir ta proga užsuko į "Draugą" ir įteikė 7 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Ačiū.

Kr. Donelaičio mokyklų madų parodos dalyviai: Regina Kučienė, Onutė Paulikienė, Irena Kerelienė, Rima Sell, Lisa Kosmonaitė, Rūta Traškaitė, Violeta Kušeliauskaitė, Regina Krutulytė, Roma Prapuolenienė, Vida Gilvydienė, Dalia Bartkienė, Marytė Bernotavičienė, Vida Kosmonienė ir Nijolė Vengrienė. **Nuotr. Jono Tamulaičio**

× **Uršula Rastenis,** Chicago, Ill., atsiuntė 7 dol. už kalėdines korteles. Po 4 dol.: Roman A. Kasparaitis, Downers Grove, Ill., J. Dabrila, Dorchester, Mass., po 3 dol. — Česlovas Kiliulis, Anthony M. Miner ir Stasė Vaškelis. Ačiū.

× **Telegramą valstybės sekretoriui A. M. Haig** pasiuntė dr. K. Šidlauskas, Amer. Liet. Tarybos pirmininkas, skatindamas, kad būtų suorganizuotas vakarų valstybių ekonominis boikotas prieš Sovietų Sąjungą, sukėlusią terorą Lenkijoje prieš darbininkus.

× **R. Gecevičius,** Orland Park, Ill., Marija Barienė, Chicago, Ill., A. ir R. Marchertai, Hickory Hills, Ill., Vilius Mikalauskas, Wolco H., Conn., Viktor Degutis, Cleveland, Ohio, A. Burakauskas, Detroit, Mich., Ignas Slabšinskas, St. Petersburg Beach, Fla., Simas Paulius, Chicago, Ill., atsiuntė po 5 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Ačiū.

× **P. Kimont,** Springfield, Ill., K. Žukauskas, Hickory Hills, Ill., A. R. Dylis, Utica, N. Y., Bruno Žiemelis, Torrance, Cal., Algis Balčiūnas, Evergreen Park, Ill., I. Alis, Springfield, Mass., visi atsiuntė už kalėdines korteles ir kalendorių po 5 dol. aukų. Ačiū.

× **Dr. Antanas Klimas,** Rochester, N. Y., dr. A. Laucis, Mt. Olive, Ill., Dosatas Uogintas, Chicago, Ill., Vaclovas Slušnys, Detroit, Mich., Ona Strimaitienė, Elizabeth, N. J., atsiuntė po 10 dol. aukų už kalėdines korteles. Labai ačiū.

× **Liudas Valančius,** Oak Lawn, Ill., Aldona ir Kostas Eidukoniai, Tucson, Ariz., Ramūnas Motekaitis, College Station, Texas, atsiuntė po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Alvira P. Gedminas,** Chicago, Ill., atsiuntė 15 dol. už kalėdines korteles. Vladas Mieželis, Phoenix, Ariz., atsiuntė 10 dol. Ačiū.

× **Vl. Matulionis,** Cleveland, Ohio, visuomenininkas, atsiuntė auką su laikraščiu: "Sveikinu Jus su artėjančiom Kalėdų šv. ir atskubančiais Naujais 1982 Metais. Linkiu Jums ir visiems "Draugo" darbuotojams linksmų, malonių šv. ir sveikų, ilgų ir laimingų metų. Tegul Kristus Kūdikėlis savo malone lydi visus Jūsų žingsnius". Ačiū už auką ir linkėjimus.

× **Muz. Alice Stephens,** Chicago, Ill., A. ir A. Rauchai, Palos Hills, Ill., J. Arvydas, Chicago, Ill., Stanley Drevinskas, Hartford, Conn., Juozas Mikulis, Westchester, Ill., atsiuntė už kalėdines korteles ir kalendorių po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Almus Šalčius,** Great Neck, N. Y., P. Juodikis, Chicago, Ill., Eugenia Pakulis, Rehoboth Beach, Delavare, Kazys Kriaučiūnas, Clarendon Hills, Ill., visi atsiuntė po 10 dol. auku už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

VYRIAUSIAM LIETUVOS TRIBUNOLUI 400 METŲ

Lietuvių istorijos dr-ja savo dvidešimtpenkmetį atšventė Jaunimo centre dar lapkričio mėnesį, bet tikroji tos dr-jos įkūrimo data buvo 15 dieną gruodžio. Ta proga Al. Rūgytės bute susirinko apie 40 tos draugijos narių šiai tikrajai įkūrimo dienai paminėti.

Šį jubiliejinį susirinkimą atidarė reikalų vedėja Al. Rūgytė, pateikdama trumpai šios draugijos per 25 metus nuveiktus darbus. Atkurta 1956 m. gruodžio 15 d.; į steigiamąjį susirinkimą atvykus vos 9 asmenims. Tačiau draugija augo tiek narių skaičiumi, tiek ir savo atliktais darbais. Gali pasigirti, išleidusi 18 Tautos praeities knygų, 2 kn. Zanavykijos, 1 kn. Pabaltijo universitetas ir paskutinė knyga — Liet. Istorijos draugijos 25 metų veiklos apžvalga. Netrukus išeis Vilniaus universitetas ir Kęstučio monografija. Taipgi išleista 10 sąsiuvinių istoriografijos, kurios redaktorius Jonas Dainauskas.

Po to istorikas Jonas Dainauskas skaitė ilgoką, kruopščiai paruoštą, paskaitą "Vyriausias Lietuvos Tribunolas". Jis buvo įkurtas 1581 m. tuoj po Vilniaus universiteto įkūrimo. Tad šiemet sukako lygiai 400 metų nuo to svarbaus įvykio.

Vyr. Lietuvos Tribunolas išleido ir atskirą savo statutą, remdamasis garsiuoju 1529 metais išleistuoju Lietuvos statutu. Kurio vėliau išėjo dar dvi laidos (1566 ir 1588 m.). Prelegentas nušvietė ne tik jo atsiradimo istoriją, bet plačiau sustojo ir ties to Liet. Vyriausio Tribunolo sąstatu ir teisine kompeticija. Pabrėžė, kad tokio teisminio statuto nepajėgė parengti net patys lenkai. Iškėlė palaipsnį teisinių galių vystymąsi. Pirmiausia pats valdovas — teisių šaltinis, vėliau atsirado Ponų Taryba, o paskiausiai iškilo ir pati bajorija, kurios teisės po Liublino sutarties buvo sulygintos su Lenkijos bajorų teisėmis. Bajorija savo seimeliuose rinkosi sau teisėjus į apskričių teismus, tie rinko atstovus į vaivadijos teismus, o paskiausiai buvo renkamas Vyriausias Lietuvos Tribunolas. 1564 m. kaip tik ir buvo įvesta ši teisminė sistema ir nuo to momento Ponų Taryba nustojo savo teisminių funkcijų.

Pats Vyriausias Lietuvos Tribunolo statutas apima 20 straipsnių. Teismuose, šalia rinktų teisėjų (kurių būta net analfabetų), svarbią rolę vaidino raštininkai ir advokatai, kurie turėjo gerai žinoti visą Lietuvos teisyną. Buvo trijų rūšių teismai: pilies, žemės ir pakamario teismas. Prelegentas taipgi atnešė net 16-tojo šimtmečio senųjų bylų dokumentų iš senųjų archyvų, kuriuos dalyviai galėjo apžiūrėti.

Buvo ir keletas paklausimų, į kuriuos prelegentas kompetentingai atsakinėjo.

Susirinkimas užbaigtas gausia, iš daugelio patiekalų vakarienė, paruošta pačios šeimininkės Al. Rūgytės.

Susirinkimas užsitęsė daugiau 3-jų valandų, bet buvo įdomus.

A. P. B.

PAGUODA VIENATVĖJE

Švenčių laikotarpyje kenčiantieji dėl vienatvės gali sulaukti paguodos pašaukę specialiu tam skirtu telefonu 243-8900 Chicagoje.

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

Stud. Audra Kubiliūtė, bebaigianti inžinerijos studijas, gruodžio 12 d. gavo Pedagoginio lituanistikos instituto diplomą ir teisę dėstyti aukštesniosiose lit. mokyklose. Ji parašė diplominį darbą: "Keturios žymios moterys Lietuvos istorijoje". Diplomą įteikia J. Daužvardienė ir PLI rektorius dr. J. Račkauskas. **Nuotr. P. Maletos**

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESE

— **George Kisielius** išspausdino laišką "Daily News" New Yorke, primindamas, kad, jeigu boikotavo Pietų Afrikos sportininkus, tai reiktų boikotuoti ir Sovietų Sąjungos atsiųstus sportininkus, nes jie neatstovauja tautom, juo labiau pavergtoms, kurios nori būti laisvos.

— **Raimonda Apeikytė,** pianistė ir kompozitorė, gruodžio 12 d. turėjo Los Angeles piano ir savo kompozicijų rečitalį. Salė buvo perpildyta klausytojais, nes pianistė yra didelių gabumų, aukšto stiliaus ir kūrinius atlieka su stipriu įsijautimu. Jos vokalines kompozicijas su pasisekimu atliko Birutė ir Rimtautas Dabšiai. Raimonda yra labai mėgiama lietuviškos visuomenės savo puikiu skambinimu bei akomponavimu. Ji, be didesnių pasirodymų amerikietiškai vaisuomenei, savo muzikiniu talentu dažniausiai be jokio honoraro yra pagelbėjusi net daugiau kaip 300 lietuviškų parengimų.

— **Matas Šalčius** iš Great Neck, N. Y., neseniai baigęs Academy of Aerodinautics La Guardia Airport, N. Y., buvo pakviestas dirbti kaip jaunesnysis inžinierius - mokslininkas didžiulės lėktuvų gamyklos Long Beach, Calif., aerodinaminėj laboratorijoj. Jis taip pat yra pilotas. Jo brolis Andrius, Manhattan School of Music baigęs violončelės klasę, iš New Jersey persikėlė atgal į Manhattan. Jis taippat groja basu ir basine gitara.

— **Apie inž. Mikalojaus Ivanausko kūrinius,** pavadintus "Šviesa iš šviesos" ir buvusius išstatytus St. Petersburg Beach, Fla., miesto Florida Savings salėje, plačiai parašė "The Gulf Journal", įdėdamas porą paveikslų su jų kūrėju Ivanausko nuotrauka. Laikraštis aiškina jo kūrybos procesą, vartojant chemikalus. Apie jo darbus palankiai atsiliepia, pažymėdamas kūrčjo kilmę iš Lietuvos.

— **Los Angeles Lietuvių informacijos centras** suorganizavo lietuvius, latvius ir estus prisidėti prie lenkų masinių demonstracijų, remiant Lenkijos išsilaisvinimo pastangas. Demonstracijos įvyko Los Angeles miesto centre gruodžio 20 d.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
Tel. 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštad. 9—12 val.
ir pagal susitarimą

— **Politinių studijų savaitgalis** Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos patalpose organizuojamas 1982 m. sausio 30-31 d. Politinių studijų tradiciją prieš 14 metų pradėjo Los Angeles Lietuvių Fronto bičiuliai, o dabar jau treti metai ruošia kartu su LB Vakarų apygarda ir Lietuvių Jaunimo sąjungos sk. valdyba.

KANADOJE

— **Juozas ir Stefa Laurinavičiūtė Jagėlos,** Toronto, Kanadoje, Kalėdų dieną mini šeimos tarpe savo 60 metų vedybinio gyvenimo sukakti. Žinomi veikėjai ir teatralai tebėra puikios sveikatos ir nuotaikos, aktyviai tebedalyvauja gyvenimo kultūrinėj veikloj. Stefa priklauso Anapilio parapijos chorui, o Juozas Jagėla dar neseniai aktyviai prisidėjo prie saviveiklos teatro Toronte religinio pobūdžio veikalo pastatymo, praėjusio su dideliu pasisekimu.

OKUP. LIETUVOJE

— **Mirė dr. Leonas Markelis.** Velionis buvo gimęs Eiveniu kaime, Dusetų valsčiuje. Pokario metais buvo Čekiškės ligoninės vyr. gydytojas.

— **Prie Gelvės ežero,** Bagaslaviškio kolchozo žemėje, apsigyveno kelios bebrų šeimos ir prie iš ežero ištekančio upelio pasistatė sau namelius, padarė užtvanką, kuri pakėlė ežero vandens lygį.

— **Mirė Robertas Antinis,** žinomas skulptorius. Liko sūnus Robertas, duktė Daiva Antinytė.

— **Juozo Grušo,** rašytojo, jubiliejinis kūrybos vakaras buvo suruoštas Kauno dramos teatre. Šia proga rašytojas buvo pasveikintas ir apdovanotas jo 80 metų amžiaus sukakties proga.

— **Pabaltijo ekslibrisų parodą** buvo suruošta Dailės parodų rūmuose, Vilniuje. Buvo pateikti lietuvių, latvių ir estų dailininkų šios rūšies darbai.

— **Anykščiuose** esančius vysk. Antano Baranausko ir rašytojo A. Vienuolio - Žukausko memorialinius muziejus šių metų vasarą ir rudenį aplankė 54.000 lankytojų, atvykusių iš įvairių Lietuvos vietų. Šiuose muziejuose esą sukaupta daugiau kaip 13.000 minėtus rašytojus liečiančių eksponatų.

DENGIAME IR TAISOME VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite —
ARVYDUI KIELAI
Tel.: 434-9655 arba 737-1717

GERIAUSIA KALĖDINĖ DOVANA YRA "DRAUGAS"

Naujam skaitytojui tik 40 dol. vieneriems metams!

Mūsų visų yra tikslas ilgiausiai išlaikyti lietuvybę išeivijoje, padėti savo artimiesiems pavergtoj tėvynėj ir tęsti kovą už jos laisvę.

Geriausias ginklas – lietuviška spauda!

Kalėdų švenčių ar kitokia proga užsakykime kaip dovaną dienraštį "DRAUGĄ" savo giminaičiams, sūnui, dukrai ar kaimynui, kurie jo neskaito. Toji dovana bus didžiausias Jūsų įnašas LIETUVYBEI.

Pasinaudokite šia iškarpa.

Užsakau "DRAUGĄ" kaip dovaną savo.....,
kuris-ri yra naujas skaitytojas. Pridedu .....dol.
PAVARDĖ ir VARDAS .....
No. Street .....
City ..... State ..... zip .....

Siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629